

INFORMATIU D'AGRAMUNT I DE LA RIBERA DEL SIÓ

Nº 256

ANY XXII

JUNY 1985

Sant Joan iniciarà les celebracions
populars a l'aire lliure,
que enguany
es preveuen nombroses.

Redactor en cap:
Jaume Cots i Solé

Redactors:

Josep Bertran, Pasqual Castellà,
Ricard Creus, Josep M. Lluch,
Pere Mora, Joan Pijuan, Antoni Ponsa,
Teresa Prados, Joan Puig,
Anna Santacreu, Rosa-Mari Sera
i Soledat Solanes.

Fotografia: Ricard Creus.

Col.laboradors:

Ramon Creus, Josep Farreny,
Jaume Figuera, Gerard Gatell,
Jordi Martí, Deudad Pont,
Lluís Pons, Paulí Ribera,
Ferran Ros, Magda Trepat
i Guillem Viladot.

Edita: Ajuntament d'Agramunt (Urgell) Amb la col.laboració del departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Imprimeix: Offset Antoni Figueras.

Redacció i Administració:
Plaça de l'Església, 1. Apartat de Correus 10 Agramunt (Urgell).

Subscripció anual:

Espanya: 900 ptes.
Estranger: 1.300 ptes.
Número Solt: 85 ptes.

Dipòsit Legal: L-138-1964

Per a subscripcions i anuncis
poden adreçar-se a:
Pere Mora. Tel. 39 03 81
o bé Tel. 39 00 57

La redacció, manifesta la no obligació d'acceptar totes i cadascuna de les col.laboracions rebudes.

Per altra banda, la publicació dels articles signats, no significa l'acceptació implícita del seu contingut per part de l'equip redactor.

Es recorda que els treballs que envien els col.laboradors a SIO, han d'anar escrits en paper blanc, en una sola cara del full i a màquina a doble espai, signats i amb l'adreça; si bé, es publicaran amb pseudònim, sempre que els autors vulguin. Es prega també, que no passin de foli i mig.

Els escrits que arribin a SIO, perquè puguin sortir publicats en el mes de la data de la revista, han d'ésser presents a la redacció (Apartat 10) abans del dia 25 del mes anterior.

ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA

Seguint la política de l'Escola Municipal de Música, d'anar oferint concerts al llarg del curs, tant per part dels nens i nenes de la mateixa Escola, com per part de grups de fora, avui, dia 4 de maig, la CORAL XALESTA, dirigida per Joaquim Miranda, i formada per 36 veus, una orquestra de Cambra de 14 instrumentistes (3 violins primers, 3 violins segons, 2 violes, 2 violoncelles, 1 contrabaix, 2 oboès i 1 clavecí) i 3 veus solistes (sorpano, contralt i baríton), conjuntats especialment, ens han oferit el següent programa:

1ª part - O MAGNUM MYSTERIUM T.L. Victoria
CANTATE DOMINO H. Schütz
LOCUS ISTE A. Bruckner
CANTATA 37 J.S. Bach

2ª part - MAGNIFICAT A. Vivaldi

Del concert, cal destacar la conjunció del cor en general, i sobretot el LOCUS ISTE d'H. Bruckner, com a més espectacular el MAGNÍFICAT d'A. Vivaldi, ja que aquest tipus de música amb cor, instruments i solistes, i sobretot en obres d'aquesta categoria, és difícil que en pobles com Agramunt sigui cosa habitual.

Donada la seva categoria de no-professionals, es pot dir que el resultat fou força digne.

Montserrat Cots

—Llibreria

—Papereria

—L'ESPIGA

PLACA DEL POU, 2

AGRAMUNT

 390425

Agenda

Dissabte 4 — CORAL XALESTA

Organitzat per l'Escola Municipal de Música i amb la col·laboració de l'Ajuntament i la Caixa de Catalunya, aquesta nit ha tingut lloc a l'Església Parroquial, un **Concert de cant coral i grup instrumental**, a càrrec de la Coral Xalesta de Barcelona, el director de la qual és en Joaquim Miranda. El públic assistent —no massa nombrós— ha fruit d'una bona vetllada musical.

RODA DE TEATRE

L'obra que aquest mes ha presentat la Roda de Teatre, ha estat PASSEIG de Manuel Martínez i Sergi López, a càrrec del «Miscelània Grup» de Barcelona. Com sempre, en sessió de nit i al Casal. Llàstima de la poca assistència de públic (per acabar-ho d'espatllar, coincidí l'hora amb la del concert), ja que ha estat una de les obres més reixides que hem vist aquesta temporada.

Diumenge 5 — CAMELLES

La majoria dels components de les caramelles d'enguany, s'han apuntat a l'excursió que han realitzat avui, naturalment amb viatge i dinar pagats, dels beneficis que obtingueren en les col·lectes per les cantades del passat diumenge de Pasqua. Han visitat el monestir de Poblet, dinat a la vila marinera de Cambrils i tarda lliure a Tarragona.

Dimecres 15 — SANT ISIDRE LLAURADOR

Com és ja tradicional, els pagesos i ramaders han celebrat la festa del seu patró. Ja ahir al vespre i a la plaça de l'Església, es dispararen diversos i variats focs japonesos, amb una gran traca final. Avui, Missa i al migdia concentració de tractors i maquinària agrícola a la plaça del Pou, on hi ha tingut lloc la Benedicció i tot seguit els Tres Tombs.

UNIÓ DE PAGESOS

El sindicat agrari **Unió de Pagesos**, ha obert una oficina de consulta per als seus afiliats, al número set del carrer dels Estudis Nous, aprofitant la diada de Sant Isidre per a fer-ne la inauguració oficial.

Dissabte 18 — MOGUDA ROCKER

No ha estat massa afortunada la presentació —aquesta nit i al Polisportiu Municipal— de «Loquillo y Trogloditas», un dels grups punters, a nivell estatal, de l'anomenada música rocker. Sols unes set-cents cinquanta persones hi ha acudit —la gran majoria de fora vila—, amb el que la moguda no ha estat suficient per crear el «climax» d'unió entre intèrprets i oïents. I el que és més dolorós, no s'han cobert les despeses, pel que als quatre joves promotors els ha sortit cara l'experiència.

Diumenge 19 — LLUÏT BALL

Molt nombrosa ha estat la concurrència al ball que aquesta tarda i al Casal, ha organitzat el Casal d'Avis d'Agramunt i Comarca, amb entrada gratuïta per a tots els seus associats i jubilats i pensionistes en general.

Dilluns 27 — ANIVERSARI

La gent de l'Agrupament Escolta d'Agramunt, més conegut per CAU, han volgut celebrar el 10è. aniversari de la seva fundació amb una trobada a Serralonga de familiars i membres que hi han passat al llarg dels anys. Unes 150 persones s'hi han reunit de bon matí, ja que el principal acte de la trobada era la **matança del porc**, que s'ha desenvolupat amb tot el seu ritual, seguit del corresponent dinar, per acabar la tarda amb jocs i ball.

Editorial

JUGUEM NET

Els dies 29 i 30 del passat mes de maig han tingut lloc, al Saló de Sessions de Ca la Vila, unes xerrades col·loqui organitzades per la Delegació Local del Servei d'Extensió Agrària dirigides als nostres pagesos i ramaders.

Pèrits i enginyers agrònoms s'han adreçat als nombrosos concurrents assabentant-los de la necessitat, ja urgent, que té el món del camp d'informar-se sobre els moderns sistemes que s'empren a Europa per millorar el rendiment dels seus productes no solament en quantitat sinó que també qualitativament; de com combatre millor les plagues que assolen les explotacions agropecuàries, de com és de convenient la reconversió moderna de la maquinària, etc., i tot això pensant en la incidència que la propera entrada al Mercat Comú europeu tindrà en el món rural. I també es va donar àmplia i ben documentada informació (a càrrec del nostre convilatà En Josep Mª BONET i BOIX —actualment Cap d'Inspecció d'Hisenda a Lleida—), de les noves obligacions tributàries que planen sobre la pagesia.

Si bé els deures amb el Fisc són evidentment importants i que cal conèixer, considerem molt oportunes les orientacions tècniques en les que s'esperan els altres conferenciants.

Es de tothom coneguda la matança de bestiar perquè que pels Serveis Territorials de Ramaderia s'ha efectuat darrerament en granges de la nostra rodalia en què s'hi havia infiltrat la tristement cèlebre pesta africana. És, aquesta, una plaga que afecta greument i negativa l'economia rural i cal, doncs, combatre-la frontalment per a erradicar la seva propagació.

A jutjar pel que es comenta, el mitjà de lluita més efectiu és portar un control estricte i rigorós de les entrades de bestiar, i saber-ne la seva procedència, censar i marcar tots els animals i denunciar des del primer moment als Serveis de Veterinària el més petit símptoma de la infermetat.

Cal no oblidar que fins que no s'arribi al control i domini d'aquesta pesta, el nostre bestiar perquè no tindrà entrada en el mercat europeu i, en canvi, ens veurem envaïts de carn forana. La repercussió d'això no afectarà solament els ramaders, sinó que també les còtitzacions dels cereals per pinsos.

Creiem, doncs, que s'imposa la necessitat de màxima honestetat en la ramaderia i, sobretot, JUGAR NET.

«SIÓ»

Electricitat ALBAREDA

Carrer Sió, 1 Tel. 39 08 04

Pastisseria i Forn BARÓ

Sió, 12 Tel. 39 07 09

Lampisteria J. BARRIL

Pl. Amball, 56 Tel. 39 06 70

Bar BLANC i NEGRE

Avgda. J. Mestres, 28 Tel. 39 07 02

Motos BOVET

Carrer Institut Tel. 39 09 99

Forn CAMATS

Sant Joan, 4 Tel. 39 02 38

BANC CENTRAL

Guimerà, 5 Tel. 39 00 93

Magatzems COTS

Plaça Mercadal Tel. 39 01 32

Ferreteria ESCOLÀ

Guimerà, 3 Tel. 39 01 65

Mobles ESCOLÀ

Avgda. M. Jolonch, 28 Tel. 39 07 85

Fotos FONT

Sió, 31 Tel. 35 04 34 Seu d'Urgell

Bar FRANKFURT del Sió

Plaça Pou, 22

Sabateria HUGUET

Pl. Església, 7 Tel. 39 06 63

Planxisteria GARCIA

Carrer Institut, 12 Tel. 39 07 56

Carnisseria JORDINA

A. Guimerà, 26 Tel. 39 00 37

Torrans i Pastisseria A. LLUCH

Pl. Pou, 1 Tel. 39 00 30

Sastreria-Confeccions NOGUERA

Sió, 8 Tel. 39 02 14

Electricitat i Fontaneria P. RIERA

Travessia Aspi, 5 Tel. 39 07 14

Torrans ROIG

Avgda. M. Jolonch Tel. 39 02 33

Taller Miquel ROVIRA

Avgda. A. Ros, 24 Tel. 39 07 86

Esparteria Josep M.ª TORRES

Sió, 35 Tel. 39 08 39

Farratges VIÑALS

Avgda. Catalunya Tel. 39 00 31

Peixateria VILLALTA

A. Guimerà, 6 Tel. 39 06 38

Panyeries SABADELL

A. Guimerà Tel. 39 00 54

Queviures R. SERA

Sant Joan, 3 Tel. 39 01 85

Confeccions SIÓ SA

Polígon Industrial

(Continuació Agenda)

INCENDIS DOMÈSTICS

Aquesta matinada i mentre dormien —segurament degut a un curtcircuit en un aparell electrodomèstic—, s'ha calat foc a la cuina de cal Vinyals de l'avinguda de Catalunya.

També, el passat dia 16 al capvespre, i en el pis que la família Antequera ocupa al carrer Verge del Socors, mentre es trobaven sols els menuts de la casa, de manera fortuïta se'ls produí foc i amb molt de fum, i en no saber-lo controlar es convertí en incendi.

En ambdós casos, malgrat el gran ensurt i els danys materials quantiosos, sortosament la cosa no passà d'aquí, es lliuraren de cremades i l'alarma pública no fou excessiva, llevat del veïnatge que hi acudí per sofocar els repsectius incendis, així com els bombers locals.

Dimarts 28 — PRIMERA COMUNIÓ

Com és de tradició, en aquests dies s'està celebrant la festa de la Primera Comunió (el primer torn el passat diumenge, i el segon el proper dia 2 de juny), en total, enguany, una quarantena de nens i nenes rebran per primera vegada el Cos i Sang de Crist.

Dintre aquest capítol Parroquial, també és de destacar que ahir, a la tarda, estigué unes hores a la vila el Bisbe Joan, per impartir el sagrament de la CONFIRMACIÓ.

Dijous 30 — XERRADES COL·LOQUI

Ahir i avui, i en sessions de matí i tarda, han tingut lloc al saló de sessions de Ca la Vila, unes **Jornades Tècniques sobre l'empresa cerealística al secà**, organitzades per la Delegació local del Servei d'Extensió Agrària, i a càrrec de pèrits i enginyers agrònoms. L'assistència ha estat nombrosa, unes cent persones, la majoria gent relativament jove.

Divendres 31 — FUTBOL

La Junta Directiva del Club de Futbol Agramunt ha celebrat —aquest vespre i en una de les sales del cinema Avinguda—, una Assemblea Extraordinària per comunicar als socis —hi eren presents una cinquantena—, la decisió presa de presentar la dimissió dels seus càrrecs, especialment motivada pels incidents que ocorriren en el partit C.F. Agramunt - U.E. Bordeta del passat mes de març, i tota la problemàtica que aquest portà.

EL TEMPS

Hem tingut un mes de maig molt irregular en quant a temperatures. A principis de mes la **gota freda** suspesa sobre Catalunya, portà uns dies de fred anormal. En canvi aquests últims dies ens ha sobtat la calor, que ha fet avançar molt la collita de cereals i, de continuar així, no es tardarà gaire a segar.

La mainada del CAU contempla les primeres operacions de la matança del porc, en la celebració del seu 10è. aniversari

Tres Testaments medievals agramuntins

Començarem avui a referir-nos a tres testaments d'altres tants agramuntins atorgats els anys 1277, 1282 i 1312, i en primer lloc volem remarcar unes característiques comuns a tots aquests documents.

L'encapçalament, ni que sigui pura fórmula, reflecteix sense cap mena de dubte el sentit religiós que impregnava la societat d'aquella època. Diu així: «Puix que ningú en la carn posat pot defugir la mort, per això en nom de Déu jo (nom de l'interessat) jacent en malaltia, tement les penes de l'Infern i desitjant arribar al goig del Paradís...»

En tots tres testaments es deixen diners per l'obra del temple de Santa Maria d'Agramunt, en quantitat variable segons la devoció o les possibilitats econòmiques de l'atorgant.

Es fan llegats a favor d'esglésies o ermites de la rodalia i també es consignen donatius per ponts. És cosa sabuda que les comunicacions sempre han estat importants en la vida econòmica i social dels pobles i els ponts dels rius eren i són el punt vital de les comunicacions. L'espiritualitat i el progrés els trobem ben agermanats en les darreres disposicions d'aquests agramuntins.

S'observa també el prestigi que tenia a la vila la Confraria del Sant Esperit i la confiança que en els seus majorals tenien dipositada els agramuntins. A més dels llegats que es fan directament a dita Confraria, sempre són els seus majorals els encarregats de dur a terme les disposicions en matèria d'obres pies, en cas de morir els hereus i marmessors.

El testament més antic l'atorgà Ramon Ferrer el 25 de desembre de 1277, en el qual nomena hereva universal la seva filla GERALDA i marmessors el seu germà Guillem, Bertran d'Ivorra i Berenguer Anglés.

Ramon Ferrer, a part dels llegats a familiars i amics, deixa a l'obra de l'església d'Agramunt, 10 sous; al capellà d'Agramunt, 3 sous per misses; a tots els preveres d'Agramunt, 12 diners a cadascun per misses; per candel·la, làmpares i senyals, 12 diners; a l'Hospital de Santa Maria del Castell i per als malalts i al Sant Esperit, 12 diners; a les esglésies de Penyafidel, Guarga, Segur, Proalonga, Arquells, Montmagastrell i Almenara, 12 diners; (és de creure que aquesta quantitat era per cada una de les institucions i esglésies anomenades). Als ponts de Balaguer i Alòs, 12 diners; per redimir captius, 12 diners; a Santa Maria de Montserrat, 2 sous; als frares menors de Cervera, 10 sous; als frares predicadors de Lleida, 10

sous. I mana que a la seva fi es pagui a tots les confraries a les quals pertany.

Observem que la devoció de Ramon Ferrer ultrapassa la comarca i arriba fins a Montserrat i també volem remarcar que els convents esmentats de Cervera i de Lleida són indicats per rebre almoines en els estatuts de la Confraria del Sant Esperit, fundada cinc anys abans, el 1272. (Vegi's «SIÓ» n.º 226, desembre de 1982).

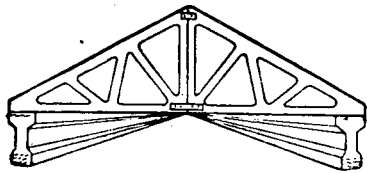
A la Confraria del Sant Esperit li deixa una peça de terra als termes de Puigverd i de Les Puelles, perquè a la seva mort sigui venuda i l'import es destini a la compra d'un censal a fi que els preveres de la Confraria del Sant Esperit diguin misses per la seva ànima, per les dels seus familiars i per tots els fidels difunts.

Deixà igualment dues finques al terme de Les Puelles perquè dels fruits que produeixin es mantinguin dos llits parats a obra dels pobres a l'Hospital del Sant Esperit d'Agramunt.

Determina que si la seva filla i hereva GERALDA morís sense descendència legítima, dels béns que deixi es separi el suficient per comprar un censal perpetu de 120 sous agramuntesos, a obra d'un prevere que sempre celebri misses a l'altar de Sant Salvador de l'església d'Agramunt, per la seva ànima, la dels seus pares i «per les injúries meves obligades». Com és natural, de tot se n'havien d'encarregar els majorals de la Confraria del Sant Esperit.

La GERALDA es va casar amb Agut de Montmajor i vint-i-set anys més tard del testament del seu pare, l'any 1304, vídua ja i sense fills, junt amb els majorals del Sant Esperit van fer gala del sentit pràctic que sempre ha caracteritzat la gent del nostre país. Hem vist abans que en cas de morir la GERALDA sense descendència s'havia de comprar un censal per una obra pia; els majorals consideraren que «...és millor i més útil a utilitat de dita confraria, posseir quelcom al present que esperar la vinguda de la mort d'algú»; al seu torn la GERALDA es persuadí que «...és millor per mi posseir una part dels béns lliurement, que tenir tots els béns sobredits sota vincle d'algú». El resultat d'aquests raonaments fou que la GERALDA va cedir a la Confraria del Sant Esperit un tros de terra al terme de Les Puelles i els majorals renunciaren a demanar res més quan la GERALDA morís. S'enllestí l'assumepte en vida i tots contents.

PRETENSATS

CUNAT, S. L.

Avda. Catalunya, 13 Tel. 39 01 15 Apartat 26
AGRAMUNT Urgell - Lleida

FIBAL

Sastreria i Confeccions per a
Cavaller i Nens

Plaça Pou, 14

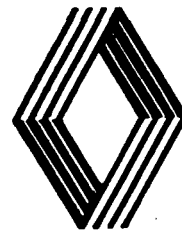
Tel. 39 07 36

Turrones, B.V.

CHOCOLATES *Viladís*

Una llarga... i dolça tradició

Fabricats per R. VICENS, S. A.

AGÈNCIA RENAULT

JERONI VALLS I SEGURA

Servei de Planxisteria i Grua

Ctra. Artesa - Tàrrega, Km. 12'800

Tel. 39 03 34

AGRAMUNT

MAQUINARIA AGRICOLA

JOSEP MARTORELL

Fontaneria Electricitat
Electrodomèstics

VILANOVA

Tels. 39 08 90 i 39 02 23

Guimerà, 13

AGRAMUNT

Restaurant
Cafeteria
Discoteca
Sala de Festes
Piscines
Pista d'Estiu
Video-Set

Estacions de
Servei a:

Agramunt
Cubells
Montgai
Mont-roig

Establiments
E. S. A.

Tels. 390802
390202 - 390142

AGRAMUNT

DIGUES-ME QUÈ MENGES I ET DIRÉ

L'Arròs a banda COM ETS

l'Enric

Qui hi ha nascut diu d'ella «que és la millor terreta del món».

Sense voler aprofundir en l'anàlisi d'aquesta afirmació grandiloqüent, podem entendre, tant pel seu clima agradable —no massa calorós a l'estiu ni massa fred a l'hivern— com pel seu litoral pla, harmònic, d'aigües clares, temperades i poc profundes o, també, pel seu baix índex pluviomètric que permet un cel amb «blau de puríssima» sota el qual hom pot prendre el sol d'estiu en les seves platges o el d'hivern en una de les moltes cafeteries que hi ha al llarg del majestuós i colorista passeig de palmeres, que aquesta terra, aparentment àrida, sigui fèrtil i ufana com cap altra quan troba l'aigua necessària per regar els exòtics i relaxants boscos de palmeres, els quals fan que d'Alacant —ja que d'ell parlem— pugui dir-se amb molt fonament de causa «que és la millor terreta del món».

Així ho van entendre els madrilenys que han fet de les platges del «Postiguet», de «Sant Joan» i del passeig «Palmeral», el balcó vers la mar de la «Villa del oso y el madroño». Em refereixo, però, als madrilenys de «Lava piés» i de «Xamberi» donat que els de l'anomenada «Jet-set», els del «Barrio de Salamanca» que quan monàrquics se n'anaven a estiuejar cap a Sant Sebastià fent escolta a Alfons XIIIè., ara, de demòcrates, s'han passat als petrodòlars i es mullen el cullet tot omplint pàgines d'Hola a Marbella i Torremolinos.

També ho van entendre així gran quantitat de nord-europeus de la «tercera joventut» que va escollir Alacant per passar-hi la «recta final», instal·lant-se en nombrosos xalets vora la mar a Altea, a Calp, a Benidorm, a Jàvea, a Santa Pola i a tants altres tranquils, càlids i bonics paratges d'aquelles contrades.

Els alacantins formen part del seu paisatge, són com un component més, passen gairebé desapercebuts, qualcosa és una de les millors maneres d'anar pel món.

De fet, són complaents i, encara que la invasió del veïnat «mesetàric» els faci emprar molt sovint el castellà, pot escoltar-se —sobretot en les rodalies— parlar la nostra i seva llengua: el català.

Són gent treballadora que fan més feina que soroll i en una «provincia» bàsicament agrària han sabut crear-hi unes indústries —petites i mitjanes— amb ressò internacional que exporten arreu del món els seus calçats, els seus juguets, els seus teixits, les seves conserves i els seus... **TORRONS!**

Cal dir que amb els torrons, tan vinculats amb casa nostra, hem de reconèixer que... els de Xixona n'han sabut més que nosaltres; amb una paraula: L'alumne ha superat el mestre. I dic l'alumne perquè crec que hi ha suficients indicis per assignar la paternitat del torró a la nostra vila. El tema, penso, que és prou interessant i transcendent per tal que gent més documentada que jo incideixi vers l'origen i desenvolupament de l'article més tradicional i representatiu d'Agramunt, i em permeto suggerir a aquest «arxiu vivent» que és en Lluís Pons, que indagui i escrigui —si no ho ha fet ja— vers aquest tema tan apassionant.

Però, continuant amb els torrons, no em resisteixo a exposar-vos una hipòtesi que té —crec— bona base i cau en allò possible. Va explicar-me-la l'Enric Brufau, el nostre poeta de l'Urgell, enamorat com un nuvi de la nostra

vila, en una de les moltes xerrades que fèiem durant el seu llarg i il·lusionat exili a Canet Plage, on avui resta enterrat.

Segons ell, molts lleidatans i urgellencs, d'entre els quals hi havia d'haver probablement agramuntins, formaven part de l'exèrcit que capitanejat el nostre rei Jaume I el Conqueridor guerrejava per les terres de llevant, mig per aprofitar-les i mig per deslliurar-les de la gent de la mitja lluna. Ben segur que algú d'aquells guerrers agramuntins, abans d'agafar l'arc o la llança, havia elaborat o havia vist elaborar torrons a casa seva. Per altra banda, no és d'estranyar —i així ho demostra la política repobladora dels comtes i els reis— que algú d'aquells guerrers, un cop vençut l'enemic, restés per aquelles terres possiblement obtingudes com a premi pel seu demostrat valor i trofeu de guerra.

Sigui com sigui, el nostre agramuntí, en trobar-hi els mateixos fruits, mel, ametlles i ous amb que a casa feien els torrons, podia haver-se decidit a fer-se'n per a ell i ensenyar-ne a altres vells alacantins. Vells, però, arrelats amb els nostres, ja que les onades de gent de la «Catalunya Nova» continuaren quasi constants cap aquelles terres per repoblar i, fins i tot, augmentaren en època de les pestes en el Principat, la qual cosa no afavoria la tornada costa amunt i sí, en canvi, el lligam de cognoms i noms de base lleidatana i tarragonina que avui —com em digué aquest jove eixerit que és en Màrius Torrents, a qui també li agrada força posar el nas per l'antigor— es barregen amb uns trets fonètics molt semblants als nostres.

Penso, doncs, que la vinculació és força viable i cal treure'n profit.

Per cert, parlant dels torrons ens ha passat com les cieres dins del cistell, que en vols agafar una i te'n segueixen un grapat.

Anem cap a l'arròs!

... He de dir-vos que, per si no ho sabeu, l'Arròs a Banda és un arròs sense talls, «sin tropezones», com diuen a l'Almúnia de Doña Godina.

Per a quatre persones es necessita un quilo de peix de roca i peix per fer sopa. Un cop net i escatat es posa a bullir dins d'un litre i mig d'aigua i durant 3/4 d'hora.

En una paella plana (de les valencianes amb nances) hi fareu un sofregit amb 4 o 5 grans d'all axafats i una bona quantitat de tomàquet (sense ceba).

Un cop fet el sofregit s'hi aboquen 4 tasses de les de cafè ben curulles d'arròs, una mica de safrà en rama i tres cullerades de pebre vermell dolç.

Remenarem l'arròs perquè s'impregni bé del sofregit abocant-hi tot seguit deu (10) tasses de les de cafè del brou de peix que tindrem bullit a part.

Saleu-ho al gust i que bulli fortament els deu primers minuts i amb menys intensitat per deu minuts més.

L'arròs es beurrà tot el brou i restarà sec, ben sec.

Suggerixo que feu un all i oli amb maionesa i assageu menjar l'arròs amb i sense all i oli.

Ara..... **Badminton**

Per a totes les edats.

Senzill

Divertit

Competitiu

Agradable

Esport recomanat per a tota la vida

INDIVIDUAL (2 persones)

PARELLES (4 persones)

TOTS ELS DIVENDRES

«DES DE LA RIBERA DEL SIÓ A LA CADENA 13»

*Un programa amb tota l'actualitat d'Agramunt
i la Ribera.*

• **SINTONITZEU-LO**

*Tots es divendres de 10 a 11 del matí
a RÀDIO CERVERA als 99,1 de la F.M.*

Editat i presentat per JOSEP BERTRAN

L. COMENGE

PINTOR - DECORADOR

Empaperats - Moquetes - Cortinatges

Adva: J. Mestres, 7 - 2.º Telèfon 39 07 18

Sastreria UNIVERS

Avda. Carlemany, 81

LES ESCALDES

PRINCIPAT D'ANDORRA

ROS ROCA S.A.

ELS ESPECIALISTES EN EQUIPS
PER A SERVEIS MUNICIPALS,
AGRICOLES I INDUSTRIALS

La Serra d'Almenara i el seu formós pilar

Situats ací a Agramunt, cap de la Ribera del Sió, es veu altiu i arrogant el nostre formós Pilar d'Almenara, gegant de la carena, de la serra d'aquest nom que es troba al sud de la nostra vila.

Per allà als anys 1918-20, la quitxalla d'aquella època anàvem a la serra del Pilar per «un tres i no res». Llavors els dijous a la tarda eren festius per les escoles i moltes vegades quan el dia s'allargava, mestres, mestresses i estudiants, sortien a passeig pel nostre terme i un dels llocs preferits per anar a fer la berenada era el Pilar d'Almenara. Llavors no hi havia la carretera i per un camí veinal, caminant, es feia el trajecte poc més o menys en una hora. Ara es pot anar al Pilar per una bona carretera, però l'anada a peu fins a la carena de la serra, continua sent un passeig alegre, saludable, agradable i divertit, per la panoràmica i pel bé que s'hi respira.

Per ribassos i rastells hi creixen les alzineres i algun lladoner, i l'ametller pastura pels repeus. Quan apunta la primavera, els verds sembrats arreu, a tot el pendent de la serra, salpicats per un que altre ametller florit, fan les delícies del viant. Tot fent camí encara tenim el goig de trobar quatre masies que es mantenen ben plantades al peu de la carretera i així alegren i acompanyen el caminant, són cal Talladó, ca l'Escampa, ca l'Isidori i el Mas de Muntada, les quals ajuden a trobar curt el passeig i fa que sense adonar-vos-en us trobeu al cap de la serra, prop del Pilar.

Quan s'arriba a aquest indret, qui hi va en cotxe pot deixar-lo en una vora, allí hi ha un bosquet d'alzineres que freguen la carretera i adornen el repeu de la carena. Llavors ja es veuen carrerons esmolats a les brostes boscanes, uns carrerons que acompanyen el visitant fins dalt del cim, i fent unes tres o quatre curtes passes ja us trobareu al peu del Pilar. En aquests caminals hi floreixen les argelagues, els matolls de garrics i a l'obaga les alzineres hi verdegan, al temps hi abunden els timons florits i entre tot és una barreja de flora d'un perfum de bosc bonic. Alguna hora allí hi jeia el conill i la llebre i s'hi oïa el cant de la perdiu, i no hi faltava la presència de l'esperver, gros i petit, tot fent el seu vol de reconeixement per aquell alt planell.

Ja situats al perfil de la serra es pot contemplar de prop el formós Pilar, és impressionant, el visitant que no hi ha estat mai queda sorprès de les dimensions de tan formidable fita, diuen que uns set metres de diàmetre i uns quinze d'alçada. Aquest gegant de pedra es troba al punt més alt del fil de la serra, a 459 metres d'altitud sobre el nivell del mar. Jo no sé d'on venen els aires que allí es respiren, però sí que us puc dir i assegurar que la calor no hi té la vida, l'aire que allí es respira aviva l'ànim del viant.

El Pilar d'Almenara ha estat i és testimoni dels grans esdeveniments de les nostres contrades, com a sentinella viu i permanent d'aquell indret de Ponent, ja que n'és la guaita més fornosa de totes les guaites.

Si s'ensopega un dia clar, net de núvols i boirines, des d'allí podreu estendre la mirada a cel obert, a una panoràmica única, immensa, sense límits. Des del massís del Pirineu fins baix al Pla d'Urgell, un munt de poblats de terra ferma veure caparregar la llum del sol que els enfoca, i baix al sols, més lluny, mig difuminada la ferma silueta de la Seu Vella de Lleida, com un gran vaixell que

neda per damunt de la ciutat. Aquestes vistes i moltes més podreu contemplar si us ajudeu amb aparells d'allargar la vista. Val la pena, el mirador és imponent.

El lloc de la serra on es troba plantat el Pilar forma un bonic planell i un bocí enllà, a unes tres-centes passes aproximadament vers sol ixent, s'hi troben les ruïnes d'una ermita o capella. Jo la recordo bé aquesta capella o ermita, com moltes de les que hi ha arreu de Catalunya, la quitxalla de la nostra època, en les excursions per aquell indret, l'anomenàvem de les dues maneres.

Abans de la guerra civil del 36, l'ermita encara estava en bon estat, dintre el principi d'enderrocament, sols tenia un gran forat al sostre, però les cantoneres i branques es mantenien fortes i fermes i gens desplomades, ja que eren construïdes amb bons carreus de pedra picada, que les brigades de fortificacions durant la guerra arrencaren per fer parapets i nius de metralladores.

Tinc ben present que més d'una vegada havia vist, en la meua edat juvenívola i anant de cacera, com un pastor s'hi aixoplugava amb el ramat davant el perill d'una tornada. I nosaltres fèiem el mateix.

Els nens de l'escola anàvem sovint d'excursió al Pilar d'Almenara, pocs anys i bona cama amb quatre salts ens trobàvem allí a fer la berenada i mai no deixàvem de visitar l'ermita, les parets interiors de la qual, arrebossades i pintades de blanc, eren totes plenes de noms i de dates, de jovent de la comarca i de l'Urgell, prova de l'afició que hi havia de visitar el Pilar.

Anys després, amb la desafortunada guerra civil, aquest tros de terra ferma tampoc no es va escapar de ser, en part, escenari d'aquelles calamitats i misèries. Durant la guerra, en persecucions i amagatalls de tota mena, i en particular cap al final, quan es trencaren els fronts del Segre, el nostre Pilar va ser una vegada més fita i guia dels nostres destins, per orientació de perseguïdors i de perseguïts. Cal recordar que per la cresta de la serra passa la Carrerada, antiquíssima via de comunicació.

Ara per treure l'amargor d'aquestes vivències de la guerra, recordaré de quan l'«Hermano» Marcelo ens acompanyava al cim de la serra i allí aviàvem la grua i els nens del col·legi ens ho passàvem bomba. Ell amb la seva docta paraula ens explicava els efectes del vent a les velles, tota una lliçó bonica en plena natura. Com també el dia de la 1ª Comunió era jorn d'anar a fer la berenada al Pilar d'Almenara; i de quan érem fadrins, a l'edat de l'escopeta, gos i sarró, en anar de cacera ens deixàvem caure a dinar al peu del Pilar. Alguna Pasqua l'havíem escollit com a lloc per anar a menjar la mona i també alguna matinalada de Sant Joan hi havíem anat per veure sortir el sol, tot esmorzant.

El Pilar era el nostre «còmodin», era el nostre nord i la nostra estrella, la gent d'aquell temps sempre teníem el peu alçat, a punt de pujar a la serra. Ara que ja no puc fer-ho caminant, perquè les cames no em porten, des de baix, des del fons de la nostra bonica vall, em miro i contemplo el nostre fornit Pilar, altiu i arrogant. Ell es manté fort i ferm, a ell no li passen els anys; però per nosaltres, els humans, la vida és fràgil i breu, hi passem, venim i marxem, com ocells de pas. En aquest pensar i meditar, em conforma el goig per a mi que aquest gegant de la carena sigui la permanència del temps en l'estar.

EXTINTORS ORFEO

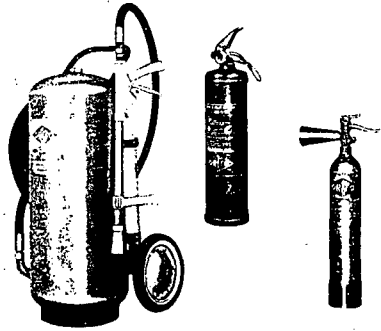

Venda de tot tipus d'extintors
(domèstics, d'indústries, de cotxes, furgonetes, camions, etc.)

Càrrega i recàrrega

Revisions (cada 5 anys)

Pressupostos per a instal·lacions de detecció d'incendis sense compromís.

Delegació de Lleida-nord
Àngel Jubete Tel. 39 03 52
Urb. «Verge del Socors» n° 3.

¡INFORMEU-VOS!

A TORREDEMBARRA CONJUNT RESIDENCIAL "ELS PINS"

Apartaments 1, 2, 3, 4 dormitoris

PRIMERÍSSIMA LÍNIA DE MAR

Piscines - Plaça de Parking - Àmplia pineda - Solàrium
Parc Infantil - Zona ajardinada

Per a informació:
Passeig del Mar s/n
Telèfon (977) 64 02 17

Òptica ESTEVE

- JA TENIM LA MODA DE SOL 85
- LI ASSEGUREM LES SEVES ULLERES DURANT UN ANY
- REVISIÓ GRATUÏTA DE LA SEVA GRADUACIÓ
- LI FEM LES SEVES ULLERES EN UNA HORA

Ortopèdia ESTEVE

- PLANTILLES ORTOPÈDIQUES PER LA SEURETAT SOCIAL
- FAIXES ORTOPÈDIQUES PER LA SEURETAT SOCIAL
- SABATES ANATÒMIQUES I ESPECIALS PER A PEUS DELICATS

ENS TROBAREU AL CARRER D'ÀNGEL GUIMERÀ, 14

Som la primera òptica de la Ribera del Sió

TEL. 39 02 60
D'AGRAMUNT

GRAN MERCAT

El Rebost

Carrer de Sió, 15

EL SEXE MEDIEVAL (3i)

(continuació)

Encara que és un tema molt mal conegut -els estudis locals han passat per sobre d'ell com per sobre d'ascues, sense voler mullar-se, i àdhuc a vegades volent-lo dissimular, o a penes esmentant-lo-, crec que podem concloure que a la Baixa Edat Mitjana les viles de l'Urgell, la Segarra i la Noguera van tenir la seva bona prostitució pública i unes immoralitats molt majors de les que fins i tot tenim avui dia, en aquesta societat que puritans i adults diuen que camina a la seva pròpia dissolució pel vici i el sexe lliure. La prostitució pública de l'època tardo-medieval existia sense cap mena de dubte a Tàrraga, quasi segurament també a Verdú, i molt probablement a Cervera, Balaguer, Guissona i Santa Coloma. En viles que llavors tindrien dos-mil, mil cinc-cents, mil habitants, potser encara ni això. Llastimosament, és molt difícil fer la història d'aquesta activitat. Tanmateix, la ingenuïtat històrica és una cosa que s'ha d'arraconar. I cal, indubtablement, esperar estudis dels medievalistes locals que ens situïn en la seva justa dimensió aquesta «bruta» faceta del passat, la qual, tanmateix, és també història i realitat.

Si les poblacions veïnes tenien aquesta prostitució pública, no veig perquè l'Agramunt tardo-medieval no havia de tenir-ne una de semblant. La nostra hipòtesi és que podrien ser precisament els Banys de la vila els que concentrassin aquest plaer titllat d'immoral però que grans sectors de la societat passada toleraven i usaven. Al capdavant, cal tenir present la mateixa essència social i econòmica de l'Agramunt medieval, una vila posada a l'ordre del dia, capdavantera en moltes coses, a la comarca, activa, empori de riquesa i de moneda, amb atracció de gent de comerç, de gent de pas, de vianants, amb població obrera i artesanal, població marginal, població de riquesa i de negoci, una vila, en suma, molt urbana, molt variada, molt poc convencional. Els marginals, els soldats del castell, els pagesos que vindrien temporalment a la vila, els aprenents, els treballadors, els mestres artesans, els mercaders, els financers de la vila, bé prou que podrien ser, tots ells, una bona clientela per a una prostitució pública. A més a més, la gent adinerada i «burguesa» podria desitjar un especial refinament en aquesta, refinament que podria trobar-se precisament en uns banys. Tot això no està provat, però cal confiar que algun dia s'investigui bé, i, si cal, es matisi. Però el sentit comú i el que sabem de d'altres llocs i països sembla indicar que no ens podem equivocar ni desviar pas de gaire.

Limitada com és la documentació agramuntina, i limitat comestic jo mateix en una època medieval, no puc, de moment, precisar en quin lloc de la vila quedaven aquests banys. Ho he comentat amb el Sr. Lluís Pons, que coneix moltes coses de la petita història de la vila, i ell tampoc no ho sap. Per no saber, no sabem ni com era,

exactament, l'ocupació espacial de l'antiga vila ni la nomenclatura de tots els carrers i places, i molt menys, evidentment, la realitat de les antigues grans cases i edificis. He buscat també referències a aquests banys a l'important article de Prim Bertran sobre la moneda agramuntina i l'Agramunt dels segle XII (10) i no n'he sabut veure cap, mentre sí que n'hi ha de l'hospital de leprosos de la vila. Van ser primer les pràctiques assistencials i, després, les d'oci i plaer?

Hom sap bé que passà amb els banys, la sexualitat lliure i les cases de prostitució europees (11). A partir del XVI -abans del Concili de Trento i la Contrarreforma, fet i fet- una onada repressiva s'abatí contra aquesta sexualitat lliure de la civilització cristiana medieval. Tancament de locals, persecució de prostitutes, creació dels internats per als joves de la classe alta, persecució de les grans violacions, rigoroses prohibicions dels escàndols i concubinatges dels religiosos, pressió psicològica sobre el poble a base de sermons, confessions i llibres, creació d'una consciència malaltissa del pecat per part de l'Església, tot això és ben datat en el període XVII-XIX, una de les èpoques sexualment més reprimides de tota la Història de la Humanitat. No sabem molt bé que passà amb la sexualitat pública catalana, però tot sembla indicar que seguí idèntics períodes d'esplendor i decadència. Recordem el cas del bordell de Guissona, convertit en presó precisament al segle XVI. Potser també més o menys en aquesta època s'haurien tancat els banys agramuntins, però aquesta és només una intuïció.

La societat tardo-medieval era masclista, agressiva, en la seva sexualitat, una sexualitat que portava a flor de pell, que vivia molt quotidianament. Les prostitutes i les noies solteres, sobretot si eren de classe baixa, sense parents que les protegissin, i si vivien en una població que no era la seva, no ho passaven pas gaire bé, llavors. Hi ha datats molts casos de mals tractes, abusos, explotacions, i, com hem dit, espantosos violacions. Però aquella sexualitat medieval, brutal en un sentit, era també, en un altre, una sexualitat molt refinada, hereva de la tradició clàssica i aràbiga, tal com ho prova la seva pràctica en banys. Entre diners, teixits i negoci, potser Agramunt va viure també aquesta sexualitat, com ho haurien fet una bona part de les poblacions veïnes de les seves dimensions.

JOSEP M. PLANES i CLOSA

(10) «Notes sobre l'origen i expansió de la moneda d'Agramunt (1164-1200)», a *Urgellia*, La Seu d'Urgell, Societat Cultural Urgel.litana, n.º III, any 1980, pp. 307-318.

(11) Flandrin, *op. cit.*, pp. 17 i 318

*Av. de J. Mestres, 21
Tel. 39 10 37
AGRAMUNT*

CURS INTENSIU D'ESTIU 1985

Iniciació: dia 1 de juliol

CLASSES DE RECUPERACIÓ _____ ✿

B.U.P. — E.G.B.

C.O.U. — F.P.

MECANOGRAFIA _____ ✿

MÈTODE SPEEDWRITING

250 PULSACIONS PER MINUT AMB 60 HORES DE CLASSE

LABORATORI POLIVALENT ELECTRÒNIC

CLASSES DE FRANCÈS — ANGLÈS

• *Per a tots els nivells*

OBERTA LA MATRÍCULA:— Tardes de 5 a 9—

Dia del Foc

PEL DIA **23 DE JUNY**, EL **CONSELL DE FESTES** DE L'AJUNTAMENT D'AGRAMUNT HA PROGRAMAT ELS SEGÜENTS ACTES:

- A la 1** SARDANES al Passeig
- A les 12** II GRAN PAELLADA
- A les 5** ESPECTACLE INFANTIL al Passeig, seguit d'un CERCA-VILA fins a la Pl. del Mercadal.
- A 2/4 de 8** MÚSICA a la Pl. del Mercadal amb el grup musical i d'animació FLIC-FLAC.
- A 2/4 de 10** ARRIBADA DE LA FLAMA DEL CANIGÓ a la Pl. de l'Església.
- A les 10** CORREFOCS pels carrers i places de la Vila a càrrec dels DIABLES D'AGRAMUNT
- A les 12** REVETLLA a la Pl. Mercadal amb XARXA NOVA
- A les 2 de la matinada**, COCA i MISTELA per a tothom

ORGANITZA: CONSELL DE FESTES
AJUNTAMENT D'AGRAMUNT

VIII^è CERTAMEN LITERARI DE SANT JORDI

Desitjos

*Els meus padrins m'explicaven
el seu contorn quan eren petits
deien que estaven:
les nits d'estels plenes,
de cants els dies sencers,
ocells per tot arreu volaven,
el vent era molt immens,
les fonts totes cristal·lines
els rius eren molts nets,
la gent tota s'ajudava,
era la paraula "un testament".
Sento una mica d'enyorança,
de no haver vist un món com aquell.*

(Premi 11 anys)
Maite Figuera i Gasull

L'arbre

*Ja de molt petit
el vaig veure néixer
tenia un gran esperit,
tenia ganes de créixer.
Cada cop més ombra donava
i s'engrandia amb esplendor,
jo sempre el mirava
amb els ulls plens d'il·lusió.
Ara ja és un gegant,
les seves branques aspes de molí,
i jo d'aquí estant
el miro amb ulls de padrí.*

(Premi 12 anys)
Felip Vilanova i Areny

Lletres

*Lletres que fan paraules
que pronunciem al parlar
que escrivim en les aules
i refilem al cantar.*

*Expresseu la gran alegria
o la mústiga tristor,
la bella melancolia
la pau, la guerra, l'amor.*

*Expliqueu les llargues vides
o les curtes emocions
sou com aquelles nines
de darrera els finestrons.*

*Expresseu els sentiments
de joves o vells autors
sou com el més fort dels vents
que bufen en les tardors.*

*Expliqueu les ideologies
de temps passats i presents
expresseu poc objectives
cadascun dels pensaments.*

*Relateu les vivències
d'una gent que sap estimar
ens conteu les històries
del bell poble català.*

(Premi 14 anys)
Montse Corrales i Gomà

El riu Sió

*Pel meu poble passa un riu
que Sió tothom li diu*

*Tots els nens a l'estiu
anem a jugar prop del riu.*

*Quan arriba la tardor
està trist el riu Sió*

*Després arriba l'hivern
ja no hi juga cap nen.*

*Aquest hivern ha nevat
i el riu Sió s'ha glaçat.*

*La primavera ha arribat
i el riu Sió s'ha alegrat.*

*Els nens hi tornen a jugar
i s'hi mengen el berenar.*

(Premi 8 anys)
Daniel Gros Valldaura

El silenci

*Res no s'escolta,
res no se sent,
és una cosa morta,
tan sols ho trenca el vent.*

*Agrada al més pacient,
quan sovint pensa,
no es troba en el jovent,
l'hi agrada més la gresca.*

*De soroll no en fa pas gens,
cerca'l, el pots trobar,
és el silenci immens
una cosa del més enllà.*

(Premi 13 anys)
Gerard Gros i Vall-llaura

PERÒ COMPANYS: QUI SAP SI DEMÀ...

Si, si companys; qui sap si demà podrem oblidar l'avui ja passat; els nostres records ja ben guardats; són un record que mai moriran. Temps passat, temps recordat. Temps bo i dolent, temps de pau i de guerra, temps de llum i d'amor.

Records amargs, però a la vegada senzills, plens de tendresa, marcats però per les arrugues del temps que no perdona.

Però companys, qui sap si demà podrem tornar a cantar; però companys, qui sap si demà podrem proclamar plenament la nostra llibertat; qui sap si demà podrem encara estimar. I sobretot; podrem tornar a oblidar?

Però companys qui sap si demà; malgrat tot; voldrem tornar a reviure tots els records, perquè són «aquests»; aquests records els que ens fan forts; els que ens ensenyen a lluitar, i perquè no a estimar.

Si, si companys; qui sap si demà... sabrem perdonar.

ANTÒNIA CAMATS I PUIG
(Premi 15-16 anys)

EL RÈGIM DE L'HIPOPÒTAM

Rosa és una mare hipopòtam. Grisa i grossa, està fent la migdiada després d'un bon dinar: divuit plàtans, dues palmeres petites i totes les cireres de tres cirerers. Com tots els hipopòtams Rosa té enveja dels cavalls i de tots aquells animals que corren tan bé. ¡Com m'agradaria aprimar! pensava Rosa. Tan li preocupava el seu pés que sempre parlava del mateix amb la seva amiga, la zebra. No et preocupis li diu la zebra, he llegit a la perruqueria que per aprimar el millor és saltar a corda. Però jo no tinc corda diu Rosa. Això s'arregla aviat diu la zebra. Els micos de la selva, tallen unes lianes; i davant l'espectació de mitja jungla, l'hipopòtam Rosa comença a saltar a corda. La terra es mou cada vegada que Rosa la toca. I l'exercici és molt cansat. Rosa sua, bufa, fins que no pot més. Tots li diuen que no ho deixi, que faci una mica més d'exercici..., però ella no els hi fa cas. Es tira de cap a l'estanc i beu vint litres d'aigua i s'adorm balancejada pel suau corrent. I després de la migdiada, té tal gana que es menja trenta plàtans, tres palmeretes i totes les cireres de quatre cirerers. ¡Així no m'aprimaré mai! exclama Rosa. Haurem de provar fent règim respon la zebra. I aquest es el nou règim de Rosa. Sis melons, salvatges, divuit plàtans, vin-i-quatre cocos i deu litres de suc de pinya, tres vegades al dia.

JOSEP ANTONI FERNANDEZ I CARRASCAL
(Premi 13 anys)

QUE POTS TROBAR A L'ARRIBAR A CASA

Quan surts de l'escola vas cap a casa, pel camí vas trobant gent coneguda i no coneguda, tombes cap a la dreta o cap a l'esquerra, etc...

Arribes davant de la teva casa i penses que tota la teva família t'està esperant, obres la porta de baix els esgraons que intentes pujar-los de dos en dos, però es impossible perquè et són massa grans. Arribat a la porta de dalt trobes una porta mig rascada de la pintura, que el timbre sona escarransit, t'obre la porta, és el teu pare immòbil que està en una cadira de rodes que l'esquena no la pot doblegar. L'ajudes a entrar-lo al menjador en un silló més confortable que la cadira. Quan ja has complert les teves obligacions d'anar a l'escola... tu et pots trobar en un moment una mica difícil pensant que les teves amigues poden estar jugant o fent els treballs de l'escola... però tu en aquest moment has de fregar els plats un darrera l'altre plens de restes del dinar.

Quan has acabat et trobes tu i el teu pare asseguts, tu fent els deures de l'escola i el teu pare queixant-se del mal d'esquena però no li pots fer res. Intentes calmar-li el dolor però t'és impossible calmar-li del tot. Quan ve la nit tu penses en el que has de fer demà i així t'és impossible dormir.

Comença a treure el cap el sol pel balcó de la veïna, tu t'aixeques per poder preparar l'esmorzar però tu tot ho has de fer depressa i corrents...

Agafes el tramvia i anar corrent a l'estudi a l'escola on t'esperaven moltes amigues i molts enemics, quan dic enemics no hem refereixo a gent enemiga sinó als llibres i alguns professors de llatí, alemany...

Quan han acabat les classes avorrides comencen les més divertides però no són tan divertides, quan pensant saps que t'espera un pare invàlid, que espia la finestra impacient pensant quan arribarà la seva inoblidable filla i...

Acaben les classes corres cap el tramvia, pugues, baixes justament a la 2 parada i el mateix recorregut de sempre...

ANNA PINTÓ (Premi 12 anys)

LA CAÇA

Un dia vaig anar a casa dels meus avis en un poblet de cinc quilòmetres de la meua Vila. A l'arribar, em va cridar l'atenció veure molt moviment: una colla d'homes equipats amb la seva escopeta i al costat d'ells els seus gossos. De seguida em vaig pensar que eren els caçadors. Ja havia arribat el temps de la caça. Em vaig quedar observant-los. Que contents que estaven! Havia arribat el moment més esperat per a practicar el seu esport predilecte. La tristesa se'm va posar en el cos pensant en aquells animals indefensos que viuen al bosc: quina culpa tenen els conills, les llebres, les guatilles, les perdius... en definitiva, tota mena de bestioles, de viure lliures en plena naturalesa? I per què una colla d'homes amb una perdigonada ja vol matar aquells animals?... Només per passar una estona divertida i poder retornar a casa orgullosos i amb els cinturons plens de les preses que han caçat.

No he pogut encara entendre per què, per practicar un esport, s'hagi de destruir la naturalesa.

MARITXELL OLIVA I BOSCH (Premi, 11 anys)

El COMPTE PAGESIA de la Caixa d'Estalvis de Catalunya és un nou instrument que facilita al pagès la gestió de la seva explotació i li permet el finançament de les activitats.

El COMPTE PAGESIA ofereix:

Préstecs de Campanya, per a les despeses d'adobs, llavors, carburant, personal, etc.

Préstecs d'inversions.

Préstecs per a l'adquisició i rehabilitació d'habitatges.

Estat de comptes trimestral i anual que proporciona una visió exacta d'ingressos i despeses.

Assegurança gratuïta d'accidents i tots els serveis propis d'un compte corrent.

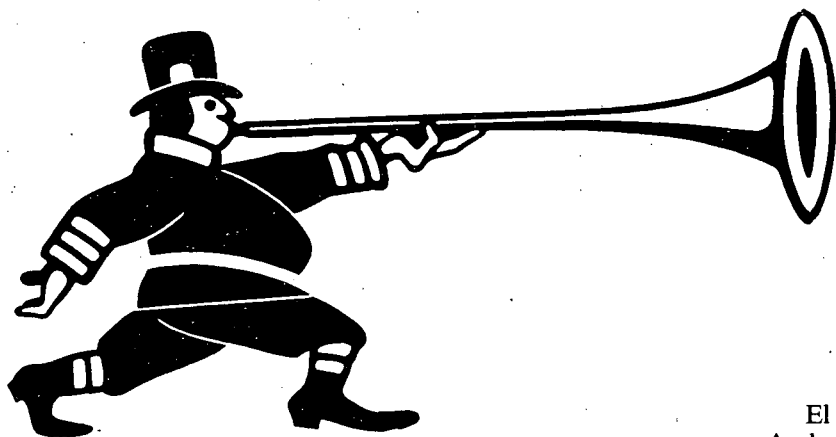
*Específicament dirigit als agricultors,
ramaders i petites empreses agràries*

Vingui a informar-se!

CAIXA D'ESTALVIS DE CATALUNYA

LA CAIXA DE TOTS

Activitats de les Corals

Com cada any, els mesos d'abril i maig, són els de més activitat pel món de les Corals a les nostres terres. Així en aquestes ratlles voldria destacar breument les activitats en què durant aquests mesos prengueren part la CORAL D'AVUI i els dos grups de la CORAL INFANTIL BON CANT.

Començarem doncs, pel diumenge 21 d'abril en què el grup petit de la CORAL BON CANT es desplaça a la veïna ciutat de Tàrraga per participar, com cada any, al 6è. Juguem Cantant juntament amb les Corals infantils d'Artesa de Segre, Anglesola, Cervera i Tàrraga, les quals tots junts, tal com indica el nom de l'Aplec, jugaren i cantaren tot el dia, aquest, sol deslluït un xic durant la tarda per culpa del temps plujós, però fora d'això tots disfrutaren d'allò més.

El dissabte, 27 d'abril i fins el 30, el grup gran de la CORAL BON CANT es desplaça a Motril per participar en un intercanvi del que se'n parlà en el número de Sió del mes passat.

Ja en el mes de maig el diumenge dia 5, la CORAL D'AVUI féu un intercanvi amb la Coral de SANT GUIM, al matí hi hagué un concert conjunt de les dues Corals i després un dinar de germanor tots plegats. Aquest intercanvi ens el tornaran més endavant els amics de SANT GUIM.

El diumenge 12, la CORAL D'AVUI, es desplaça a Andorra per prendre part al 16é. Aplec Coral Zona Nord, juntament amb les Corals d'Artesa de Segre, Ponts, Oliana, Organyà, Solsona, La Seu d'Urgell, Sant Julià de Lòria i Andorra la Vella, jornada de cant i retrobament dels cantaires de totes les poblacions amb el tradicional assaig i imposició de llaçades a les senyeres al matí i concert a la tarda; i com té per costum la CORAL D'AVUI es convidà a aquest Aplec els cantaires de la CORAL INFANTIL BON CANT que el curs vinent passaran a formar part de la CORAL D'AVUI.

Finalment, el dia 19 el grup gran de la CORAL BON CANT prengué part a la 18ª Trobada de Corals Infantils de Catalunya que tingué lloc a Arenys de Mar, dintre les diferents trobades que es celebren cada any a tot Catalunya, juntament amb vuit Corals més, tots junts assajaren al matí i cantaren a la tarda una cantata escenificada preparada especialment per a la trobada d'enguany. A partir d'ara totes les Corals començaran a preparar una altra cantata per a interpretar l'any que ve al Palau d'esports de Barcelona totes les Corals Infantils de Catalunya juntes, cantata digna de veure per la seva grandesa tant de participants com a nivell musical.

Aquestes, a grans trets, han estat fins ara totes les activitats en què les nostres Corals han pres part amb gran alegria ja que fem allò que a tots ens agrada i que amb dos mots defineix el nostre lema «CANTA i ESTIMA».

XAVIER COTS

escolteu...

RÀDIO SIÓ

Emissora d'Agramunt i la Ribera

banda f.m. 105.5 mhz.

ENQUESTA ENTORN L'ÚS DE LA LLENGUA CATALANA

Els alumnes de C.O.U. de l'Institut de Batxillerat d'Agramunt van realitzar una enquesta sobre la nostra llengua com a treball o activitat escolar del curs. Els homes i dones entrevistades són de les nostres contrades, ja que l'enquesta s'havia de portar a terme en els propis pobles de residència dels estudiants: Agramunt, Artesa de Segre, Preixens, Les Pallargues, etc. Per això hem cregut oportú publicar els resultats, ja que venen a ser, en part, el reflex de la situació en l'actualitat de la nostra llengua a les nostres contrades.

1. DADES GENERALS

La preparació de l'enquesta es va fer en dos blocs: un per a catalanoparlants i un altre per a castellanoparlants. En total es van entrevistar 350 persones (265 del primer bloc, és a dir catalanoparlants, i 85 del segon bloc, o sigui castellanoparlants). Segons el quadre que adjuntem, l'edat dels entrevistats estava bastant repartida, encara que es va tendir a entrevistar gent jove:

EDAT

Entre 18 i 25 anys	130 (37 %)
Entre 26 i 40 anys	85 (24,3%)
Entre 41 i 65 anys	98 (28 %)
De 65 en amunt	37 (10,6%)

Quant al sexe, la cosa va resultar força repartida, donat que es van entrevistar 180 dones (51,4%) i 170 homes (48,6%).

La dada dels estudis, però, va resultar la més sorprenent i significativa al nostre entendre, ja que ens vam trobar amb uns alts percentatges de gent que havia realitzar estudis mitjans o superiors i creiem que en aquest punt no va quedar reflexada la realitat i que, en conseqüència, els resultats obtinguts (que en més d'una ocasió hom pot qualificar d'optimistes) s'han vist afavorits pel fet que més de la meitat de la gent entrevistada diu que ha fet estudis d'un nivell considerable. Les dades són les següents.

ESTUDIS REALITZATS

No han estudiat mai	21 (6 %)
Estudis primaris	144 (41 %)
Estudis de nivell mitjà	133 (38 %)
Estudis superiors	52 (14,9%)

2. PRIMERA PART: PER A CATALANOPARLANTS

La primera part de l'enquesta, com ja hem apuntat, anava destinada a tots els entrevistats catalanoparlants. En aquest sentit, doncs, es van fer 265 enquestes. Cal dir, però, que aquesta xifra no es pot comparar amb l'obtinguda respecte els 85 castellanoparlants, donat que els

alumnes estaven obligats a fer un mínim d'enquestes d'un tipus i de l'altre i, per tant, en aquest punt no hi va influir l'atzar. Les respostes va ser les que segueixen a continuació:

- 1) Quan vostè es dirigeix a una persona que no coneix, en quina llengua li parla?
 - En català 246 (92,8%)
 - En castellà 5 (1,9%)
 - A mitges 12 (4,5%)
 - Altres respostes 2 (0,8%)
- 2) Quan ha d'escriure una nota personal, quina llengua fa anar?
 - El català 162 (61,1%)
 - El castellà 68 (25,7%)
 - A mitges 28 (10,6%)
 - Altres 7 (3,6%)
- 3) Quan contesta per telèfon i no sap qui el truca, quina llengua fa anar primer?
 - El català 245 (92,4%)
 - El castellà 6 (2,2%)
 - A mitges 6 (2,2%)
 - Altres 8 (3,2%)
- 4) Sap escriure correctament el català (encara que no sigui a la perfecció)?
 - Sí 122 (46, %)
 - No 127 (47,9%)
 - Altres 16 (6,1%)
- 5) Ha tingut mai l'oportunitat d'aprendre el català (a col·legi o bé en curssets)?
 - Sí 157 (57,7%)
 - No 103 (39, %)
 - Altres 5 (1,9%)
- 6) Llegeix algun diari o revista en català?
 - Sí 177 (66,7%)
 - No 72 (27,2%)
 - Altres 16 (6,1%)
- 7) Ha llegit mai algun llibre en català?
 - Sí, bastants 98 (36,9%)
 - 210 (79,1%)
 - Sí, pocs 112 (42,2%)
 - No 41 (15,4%)
 - Altres 4 (1,5%)
- 8) A l'hora d'escollir un canal de la televisió, creu que alguns cops n'ha triat un de determinat perquè parlen en català?
 - Sí 144 (54,3%)
 - No 102 (38,4%)
 - Altres 19 (7,3%)
- 9) El nom al seu carnet d'identitat com el té escrit?
 - Igual s'esciu en català
 - 80 (30,3%)
 - com en castellà

- En català	27 (10,1%)
- En castellà	154 (57,1%)
- Altres	4 (1,5%)

A partir de les dades precedents, és fàcil arribar a algunes conclusions. No obstant, ja hem avisat que les dades obtingudes ens semblen massa optimistes, fet que pot quedar justificat perquè l'entrevista es va realitzar en bona part a gent jove i, suposem, estudiants. Les conclusions a les quals s'arriba són les següents:

- La gent d'Agramunt, Artesa de Segre i pobles de l'entorn, quan es dirigeixen a una persona que no coneixen ho fan majoritàriament en català i en comptades ocasions utilitzen el castellà.
- Aquesta mateixa gent, catalanoparlant, quan ha d'escriure una nota personal, utilitza en dues ocasions de cada tres la seva llengua; un bon nombre de persones fan anar el castellà, llengua que no és la seva però que és la que han après a l'escola. Aquest punt, donada la situació que tots ja prou coneixem, és força atípic i fàcil, alhora, de comprendre. En qualsevol país del món en una situació normal, un fet com aquest és inexplicable.
- Coincidint amb la consideració del primer punt, també descobrim que la major part de la gent, quan ha de contestar per telèfon i desconeix qui el demana, respon en català.
- Quasi la meitat dels enquestats catalanoparlants manifesta saber escriure el català. Això, si es mira pel cantó positiu, podem dir que quasi ens sorprèn i que, de fet, la gent catalanoparlant d'aquestes terres de ponent nostres té un grau de coneixença de la pròpia llengua molt notable. Tanmateix, si ho mirem per l'altra vessant, hom veu que més de la meitat de la gent confessa no saber escriure la pròpia llengua; punt que en qualsevol país del món que no sigui subdesenvolupat és inusual i inexplicable.
- Un punt que ens explica les consideracions **b** i **d** és la pregunta 5 de l'enquesta. I és que més de la meitat dels enquestats catalanoparlants han estudiat català a l'escola o bé en curssets. Ben possiblement, però, el resultat aquest no coincideix amb la realitat.
- Quant a lectura, ens adonem que dues terceres parts llegeixen algun diari o revista en català. A més, prop d'un 80% diu que ha llegit algun llibre en la nostra llengua.
- És curiós també el fet que més de la meitat de les persones reconeguin que en alguna ocasió han escollit un o altre canal televisiu per la qüestió de la llengua.
- La darrera qüestió també és ben significativa. Tot i que la mostra d'enquestats catalanoparlants demostra tenir un grau d'estima i de coneixença de la llengua catalana força considerable, ens adonem que a l'hora de posar certes coses a la pràctica, defalleix; com és el cas o el moment en què hom s'ha de fer canviar el nom del DNI de castellà a català. Més de la meitat manifesten que encara tenen escrit el nom en una llengua que no és la seva.

3. SEGONA PART: PER A CASTELLANOPARLANTS

Les respostes obtingudes a partir dels 85 castellanoparlants enquestats van ser les següents:

- Entèn el català?

- Sí	76 (89,4%)
- No	3 (3 %)
- Altres respostes	6 (7,1%)
- Fa molt de temps que viviu a Catalunya?

- Menys d'un any	2 (2,4%)
- D'un a cinc anys	7 (8,2%)
- De sis a deu anys	17 (20 %)
- Més de 10 anys	34 (40, %)
- Tota la vida	22 (25,9%)
- Altres respostes	3 (3,5%)
- Heu intentat mai seguir una conversa en català?

- Sí	60 (70,6%)
- No	22 (25,9%)
- Altres respostes	3 (3,5%)
- Ha assistit mai a classes de català?

- Sí	30 (35,3%)
- No	55 (64,7%)
- Normalment, les persones catalanes quan es dirigeixen a vostè en quina llengua ho fan?

- En català	9 (10,6%)
- En castellà	28 (32,9%)
- En totes dues	42 (49,4%)
- Altres	6 (7,1%)
- Li agradaria parlar bé el català?

- Sí	64 (75,3%)
- No	5 (5,9%)
- Altres respostes	16 (18,8%)
- (en cas de tenir fills) Els seus fills parlen el català?

- No tenen fills	32
- Tenen fills	53
- Sí	33 (62,3%)
- No	10 (18,8%)
- Altres respostes	10 (18,8%)

També en aquesta segona part hom pot arribar a unes conclusions:

- La gran majoria de castellanoparlants de les nostres contrades entenen el català. Es dona algun cas que diu no entendre'l, fet, però, que es podria explicar perquè fa molt poc temps que aquestes persones estan entre nosaltres.
- La majoria dels castellanoparlants de les nostres comarques fa molts anys que resideixen a Catalunya, si és que no hi han nascut (una quarta part).
- Una tercera part dels castellanoparlants diu que ha intentat mantenir una conversa en català.
- Més d'una tercera part dels castellanoparlants enquestats manifesta que ha assistit a classes de català. Això es pot explicar, possiblement pel fet que la nostra llengua s'imparteixi en els centres d'ensenyament i que un bon nombre d'enquestats és jove

i, per tant, amb possibilitats d'haver assistit a classes de català a col·legi.

- m) En bon apart d'ocasions els catalans es manifesten en castellà quan es dirigeixen a una persona que no és catalanoparlant.
- n) Tres quartes parts dels castellanoparlants enquestats diuen que els agradaria parlar bé el català. És curiós, tanmateix, que una quarta part es desen-

tengui de la pregunta o bé digui clarament que no li agradaria de parlar-lo.

- o) Prop de les dues tercers parts dels fills dels castellanoparlants parlen ja el català.

Enquesta realitzada pels alumnes de C.O.U. del curs 1984/85 de l'Institut de Batxillerat d'Agramunt, sota el control del Seminari de Català.

JOAN PUIG i RIBERA

Els lectors escriuen

LA RODA

Segona Part

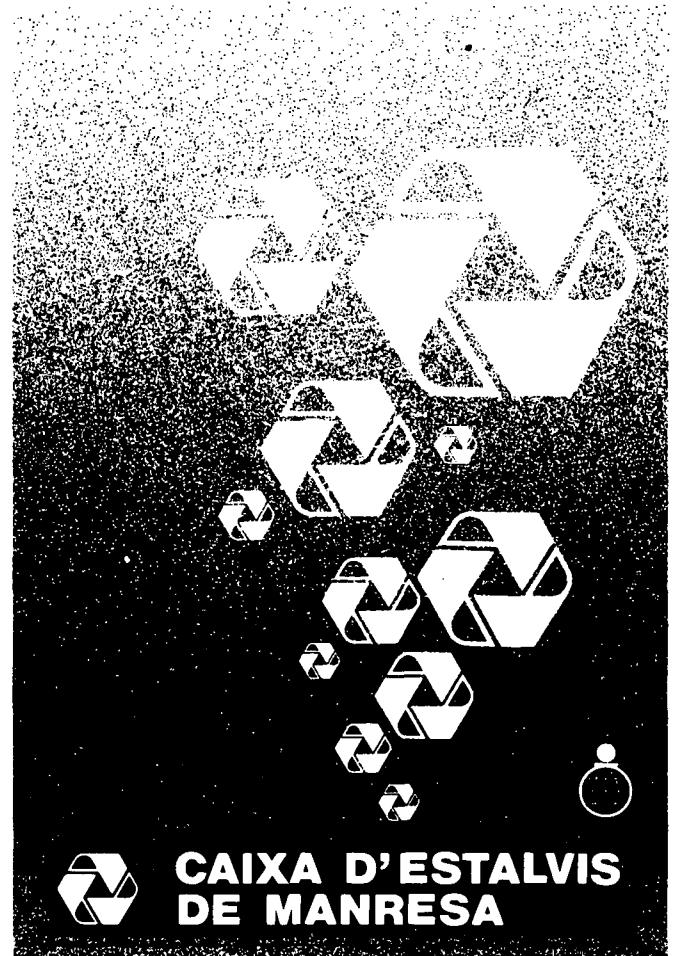
Asseguda en la seva cadira de rodes, en les seves carrutxes frustradores, la Glòria pensa (passa tot el dia pensant), pensa que no té cap sentit d'anar a la modista. Les dificultats d'emprovar serien grossíssimes i després, total, per què? Per a lluir-ho damunt aquestes maleïdes carrutxes?

«Elles sí, les meves comanyes, que no estan impedides, que poden saltar i brincar per tot arreu, que poden ballar fins que el cor els diu prou, elles que vagin a la modista i que ho llueixin i que se n'alegrin els seus fadrins, els seus promesos, els seus marits. Per a aquest tros de ferro amb rodes tant se val si dius santa com salve, tant se val si vas guarnida com llantiosa.»

La Glòria passa els seus dies tirant llenya al foc de les seves cabòries, dels seus pensaments negres, de la seva ira. Ben segurament és rancúnia el sentiment més freqüent del seu cor. «Quanta gent hi ha que fan les mil barbassades, que es donen a tots els vicis i no els passa mai res. Jo, en canvi, per un dia que ens vam excedir amb l'Andreu... quin panorama, el meu! Fractura de la biga de l'esquena, les cames impedides... Calia que el meu càstig fos tan gros? I, per què a mi sí i a l'Andreu res? Quina classe de justícia és aquesta?»

I d'aquí no en surt, li dóna voltes i més voltes. Però la realitat no canvia, segueix, inexorable, endavant. Déu sembla absent, no vol entendre raons, no escolta queixes ni protestes. Tant se val pregar com insultar. Res, ell com si sentís ploure. L'Andreu sí, que l'escolta, de tant en tant li fa companyia, xerra una estona amb ella. Però el tenir les cames bones li permet d'allunyar-se sovint d'aquella horrible cadira de rodes, de córrer aventures i empaitar altres noies, de provar d'oblidar la seva culpabilitat en aquell accident, que per a ell no va passar de ser un advertiment mentre que per a ella va ser l'inici de la més insuportable misèria. La roda de la fortuna no gira igual per a tothom.

RAMON RIBALTA/CONCABELLA

Jornades Tècniques sobre l'empresa cerealista al secà

Generalitat de Catalunya

DEPARTAMENT D'AGRICULTURA
RAMADERIA I PESCA

SERVEI D'EXTENSIÓ AGRÀRIA

AGRAMUNT

29 i 30 de maig de 1985

Local: Sala d'Actes de l'Ajuntament d'Agramunt

Horari: de 10 a 2/4 de 2 del matí
de 4 a 2/4 de 8 de la tarda

Dimecres, 29 de maig

- Acte d'apertura de les Jornades.
Per en ALEIX SERRAT i OLIVERAS, Cap del Servei d'Extensió Agrària.
- PERSPECTIVES DE L'EMPRESA CEREALISTA DEL SECÀ, DAVANT L'ENTRADA A LA C.E.E.
Per n'EDUARD BES i JAQUES, Cap de Secció de Programes i Mètodes d'Extensió.
- RESULTATS DE L'EXPERIMENTACIÓ: VARIETATS, DENSITATS DE SEMBRA I QUALITAT DE LLAVOR.
Per en GUILLEM PUERTAS i GELONCH, Agent Especialitzat del Servei d'Extensió Agrària.
I per en JAUME GREGORI i PUÑET, Cap de l'Agència del Servei d'Extensió Agrària d'Agramunt.
- TÈCNiques DE CULTIU: EVOLUCIÓ I PERSPECTIVES DE FUTUR.
Per en JOSÉ L. HERNANZ MARTOS, Enginyer Agrònom. Departament de Mecanització Agrària de l'E.T.S.I.A. de Madrid.
- INCIDÈNCIA TÈCNICA I ECONÒMICA DE

LES TÈCNiques DE LABOREIG EN EL CULTIU DE CEREALS.

Per en CESAR HERNANDEZ QUINTANILLA, Enginyer Agrònom de l'Institut Nacional de Investigaciones Agrarias.

Dijous, 30 de maig

- HERBICIDES, PLAGUES I FONGS.
Per en JOAQUÍM GARCIA DE OTAZO, Enginyer Agrònom. Cap de la S.T. del Servei de Protecció dels Vegetals.
I per n'ANDREU TABERNER i PALOU, Enginyer Agrònom del Servei de Protecció dels Vegetals.
- ABONATS: ADOBS MINERALS.
Per en RAMON BENET i SEMENTE, Enginyer Tècnic Agrícola d'E.R.T.
- ADOBATS. APROFITAMENT DEL F.L.P. (fem líquid de porcí).
Per en PERE FERRER i TALON, Enginyer Agrònom del Servei d'Extensió Agrària.
- LA FISCALITAT EN L'EMPRESA AGRÀRIA.
Per en JOSEP Mª BONET i BOIX, Dr. Enginyer. Cap de la Inspecció de Finances de l'Estat.
- ACTE DE CLOENDA
Per en FRANCESC CAMINO i GERMÀ, Cap dels Serveis Territorials d'Agricultura del D.A.R.P. a Lleida.

Noticiari de la Ribera del Sió

MONTCLAR: IV TROBADA DE CORRESPONSALS

Eren les sis de la tarda del dissabte, dia 25 de maig, quan un estol de joves periodistes corresponsals de la Ribera del Sió, al nostre periòdic, acompanyats per diverses persones, franquejàvem la porta del Castell de Montclar, que ens obria l'ençarregat del mateix. Construït l'any 1635, segons la inscripció que hi ha en la dovella de l'arcada de la porta principal, carregada d'història, -ja que en aquest any començaven a bufar els aires que portarien després la Guerra dels Segadors- i tot pujant la magnífica i ampla escala de pedra que porta a les dependències del Castell -la qual és una joia molt atrevida de l'arquitectura de l'època-; després de visitar aquesta històrica fortalesa, que ens parla de la noblesa de la nació catalana del segle XVII, passàrem a la sala gran -en la guerra civil destinada a hospital militar- (1) on hi teníem preparada la taula de treball amb uns aperitius; després de les encoratjadores paraules de salutació del Batlle del Municipi d'Agramunt, i del parlament de l'amic Lluís Pons, ens disposàrem a intercanviar idees, suggerències i opinions entre els assistents, a fi de programar i millorar el contingut i aspecte del Noticiari de la Ribera del Sió i també, per configurar les nostres trobades.

Hi va haver diverses apreciacions, amb unanimitat en algunes d'elles, com per exemple la de celebrar la trobada cada vegada en un poble diferent, i totes, referents al millor enfocament de la secció. Creiem que aquestes valoracions van ésser molt interessants per tal d'assegurar una continuïtat i renovació, -també en la pre-

sentació fotogràfica- en les quals ja fa cinc anys que hi treballem.

Els corresponsals dels pobles de la Ribera del Sió que poderen assistir a la nostra cita, foren: Rosa Vilanova, de Preixens, Remei Galceran, de La Sentiu, Concepció Ribalta, de Montgai, Maria-Antonieta Boncompte, de Les Puelles, Raül Ripoll d'Almenara Alta, Elena Planes, de Butsènit, Montserrat Andreu, de Les Pallargues, Carme Miralles, d'Ossó de Sió, Teresa Rovira, de Montfalcó, Maria-Rosa Sendrès, de Castellnou, Jordi Pedró, de Bellver de Sió, Joan Avellana, de Puigverd d'Agramunt, Iolanda Padullés i Maria del Mar Novell, de Montclar, i Antonieta Figueres de Mafet d'Agramunt. Als altres corresponsals no els va ésser possible de venir, per diverses i comprensibles causes. Cal ressaltar que la Maria del Mar i la Iolanda, van ésser unes excel·lents anfitriones.

Per acabar vam anar a visitar la impressionant sortida de les aigües del Canal d'Urgell a la part sud de la Mina de Montclar i seguint els camins que transcorren entre els bressolats i ufanosos sembrats de la contrada, els quals ens portaren a la carretera, ens vam acomiadar fins a la propera trobada.

Aquestes reunions són sempre un motiu de goig i satisfacció i també de feina per a tots nosaltres, del que cal felicitar-nos-en i esperar que puguin continuar celebrant-se per al bé de la nostra revista i de la nostra comarca.

Pere Mora.

(1) Dada oferta pel Sr. Lluís Armengol, qui amablement ens ensenyà moltes dependències del Castell.

El Castell de Montclar fou l'escenari de la Trobada anual dels corresponsals de SIO.

MONTCLAR: EL CASTELL I LA MINA

El poble de Montclar, del municipi d'Agramunt, es troba a la carena de la serra que porta el seu nom, a 470 metres d'altitud. Actualment hi habiten unes 190 persones.

A l'indret més enlairat de la població hi ha el CASTELL, una mansió senyorial fortificada construïda al segle XVII, segurament damunt un edifici més antic. Fa anys, el Castell fou restaurat acuradament pel seu propietari, retornant-li la fesomia primitiva i per Real Decret de 20 de febrer de 1979 fou declarat Monument Històric-Artístic.

El poble de Montclar fou conquerit als moros pel comte d'Urgell, al segle XI, i després n'ostentaren la jurisdicció altres senyors. Si fa o no fa al temps que es va construir l'actual Castell, concretament l'any 1630, era senyor de Montclar Josep de Ponts i de Queralt. Posteriorment, l'any 1686, passaren els drets a la família Despujol, que els mantingué fins que foren abolides les senyories. L'any 1919 fou reconeguda la Baronia de Montclar com a títol del regne a favor de Josep M. Despujol i Ricard.

L'anomenada MINA DE MONTCLAR és una impressionant foradada, totalment recta, que travessa la serra del mateix nom per tal de donar pas a les aigües del Canal d'Urgell. La Mina passa a 160 metres de profunditat a poca distància de la vertical del poble; la seva longitud és de 4917,6 metres, l'amplada a la base és de 5,15 metres i l'altura de 5,47 metres.

La Mina es va començar a construir al maig de l'any 1856 i es va acabar al setembre de 1860. Per facilitar l'accés de l'operari a l'obra i poder treure a l'exterior la terra i les pedres producte de l'excavació, al llarg del recorregut de la Mina es van perforar tretze pous des de la superfície de la serra fins al nivell convenient. El més profund d'aquests pous era el n°8 que tenia 130 metres.

L'obra fou d'una envergadura extraordinària, perquè tot s'hagué de fer a força de braços, tant l'excavar com el treure la runa, i el treball havia de realitzar-se en unes condicions plenes de dificultats. Per resoldre la qüestió de la mà d'obra, hi van fer venir a treballar presidaris, condemnats a treballs forçats, la majoria dels quals eren del penal de Tarragona i també n'hi havia del de Burgos.

(Notícies recopilades per LLUÍS PONS i SERRA)

MONTCLAR

(Informen, Maria del Mar Novell
i Iolanda Padullés)

EL DIA DE SANT MARC.- Montclar té com a tradició el 25 d'abril festa de Sant Marc, l'assistir a una missa a l'ermita de Ntra. Sra. de Salgar. Antigament es sortia des de Montclar amb processó i s'anava caminant els 5 o 6 Kms. fins a arribar a l'ermita, lloc de l'aplec, on després de les funcions religioses s'hi feia un dinar campestre, de germanor, entre els habitants del poble, a la tarda després d'haver escoltat les Sardanes, d'haver-se mostrat fervorós amb la Verge, i haver tingut un dinar distret a la vora del Segre, tots i junts, tornàrem cap al poble.

En l'actualitat la festa es conserva però ha perdut un tant aquell caliu d'unió del que abans gaudia.

Ara els cotxes han suplert la caminada, encara a alguns més tradicionalistes segueixen el costum, i el dinar també ja és part de la història, però encara es fa la missa i la pujada a la penya per fer l'homenatge a la Verge, que és en definitiva el motiu i l'objectiu de la trobada.

SERVEIS MÈDICS.- A començament de maig, la nostra practicant va oferir a tots els habitants del poble que ho desitgèssim, l'oportunitat de la vacuna que el departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya brinda a tots el ciutadans. El motiu de la vacuna és la prevenció de Diftèria i tètanus per salvaguardar el nostre cos de qualsevol infermetat o virus que pugui atemptar contra la nostra salut.

La vacuna va ser voluntària, va ésser nombrosa la gent del poble que desitjà l'oferta per gaudir d'una salut més ferma.

PROBLEMES RAMADERS.- És ben sabut que les fonts de l'economia del poble de Montclar resideixen especialment en l'agricultura i la ramaderia. Aquesta última ha estat notícia i desafortunada, en la rama porquina.

Han estat molts els grangers que han hagut de tancar la granja aquests mesos d'abril i de maig per motiu d'una infermetat que si bé és ben coneguda i de tant en tant el seu nom ens és popular, és per a tots els grangers temuda i indesitjada, es tracta de «la pesta» nom fins ara que tots utilitzem vulgarment.

Nou han estat les granges que han hagut de tancar les portes al porquí per una temporada. Veritablement ha estat un fet llastimós.

SIÓ.- Dissabte 25 de maig, va fer-se la trobada anual de la revista «Sió», Montclar va ésser el poble escollit, ja que va rebre el Batlle d'Agramunt, part de la direcció, coordinació, col.laboradors i corresponsals que vetllen per la sortida mensual de la revista, que tots nosaltres rebem puntualment a les nostres cases.

Aquest any vàrem trencar la rutina de fer la celebració a Agramunt, que ja és per tots ben coneguda la seva importància com a Vila de comarca, i vàrem decidir fer-ho a Montclar, lloc on el Batlle del poble, l'ajuntament i corresponsals, vàrem mostrar al grup del Sió, totes aquestes coses que són ben bé nostres i que ens identifiquen: El Castell va ésser el punt de residència, es a dir, va ésser el lloc on vàrem fer la xerrada i vàrem tenir l'oportunitat de canviar impressions, sempre amb l'objectiu de millorar i revisar la revista Sió.

El castell, l'església i la mina del poble van ésser els punts de visita, i vàrem rebre l'aprovació de tots el assistents.

Amb aquesta visita al poble de Montclar, s'ha iniciat el que serà la gira de l'equip Sió per la nostra ribera, per arribar a coneixer de més a prop la comarca, objectiu a la vegada compartit per la revista Sió, que mensualment ofereix als lectors les petites notícies que fan la història dels nostres entorns.

MAFET D'AGRAMUNT (Informa, Antonieta Figueres)

MAIG. Bodes. Aquest mes de maig, el dia 4, es van casar aquí al poble, en Ricard Batalla i la Maria Teresa Boncopte, feien molt goig i en sortir de l'església van ésser obsequiats amb el tradicional arròs i una petita traca.

També es van casar el dia 11, en Ramon Torres i la Josefina Amigó, aquests ho varen fer a l'Ermita de Sant Eloi de Tàrrega, totes dues parelles han fixat el seu lloc de residència a Agramunt, des d'aquí, la més cordial felicitació per a tots.

ARRANJAMENT. Durant aquest mes es van portar a terme l'arranjament dels camins, així com la col.locació d'alguns llums en llocs poc il.luminats del poble.

ARRIBADA. El dia 29 va tornar el Rossend Carrera, que durant mes d'un any ha estat fora de casa per complir amb el deure a la pàtria. Tot i que li va tocar lluny (Melilla) l'important és tornar bé; així, doncs, benvingut a casa.

EXCURSIONS. El dia 22 una colla van anar d'excursió a la Costa Daurada i una altra colla, el dia 25, van anar a la costa Vermella, a dins de França.

ALMENARA ALTA (Informa, Raül Ripoll)

OBRES.- Durant el mes de maig, malgrat els dies de pluja, s'ha portat a terme les obres d'acondicionament dels camins veïns de la Serra d'Almenara.

Les obres han consistit, en la seva totalitat, en la construcció de ponts amb tubs per la conducció de l'aigua de la pluja. S'han portat a terme en els llocs més conflictius i en els que s'han considerat més importants.

NECROLÒGICA.- El dia 9 de maig lliurà l'ànima a Déu el meu pare, en Josep Ripoll i Mateu, a l'edat de 65 anys. Que reposi en pau.

LA SENTIU DEL SIÓ (Informa, Remei Galceran i Solà)

— L'I de maig tots els nens que cantaven Caramelles, amb els diners que van recollir, van anar d'excursió a Montserrat, també van anar-hi tota la gent del poble que va voler, total dos autocars ben plens. El mateix dia, també, alguns van anar a Torreciutat amb un autocar organitzat per algunes parròquies d'altres pobles.

— L'11 i 12 de maig vam celebrar la Festa del Roser; ball el divendres, dissabte a la nit i el diumenge a la tarda, concurs de tir al plat, partit de futbol, desfilada de caps grossos (aquests eren portats i fets pels nens de l'escola) encapçalada pels músics...

— El mateig diumenge 12 de maig l'Ajuntament va oferir un petit homenatge de comiat per jubilació a l'agutzil del poble, Modest Tarres, el qual havia prestat el seu servei durant 32 anys; en el transcurs de l'acte, l'alcalde va adreçar unes paraules adients al cas i va lliurar una placa commemorativa a l'agutzil.

Qui serà el nou agutzil?, hi ha expectatives, rumors i comentaris, però res del cert per ocupar la plaça. El temps confirmarà la incògnita.

— El dissabte 25 de maig van casar-se Josep Call i M^aMercè Mirada, a dalt de l'ermita. Instal·len la seva residència a Balaguer. Enhorabona.

— El 25 de maig van fer-se dos bateigs, un a l'ermita, Elisenda Vilajoliu i Galceràn i l'altre a l'església, Josep M^a.Serra i Chairol. Felicitats als pares!

— El dia 2 de juny van rebre la 1ª Comunió els nens: Jordi Ticó, Montserrat Llobera, Sònia i Xavier Montpeat i Joan i Anna Guillaument.

MONTGAI

(Informa, Concepció Ribalta i Solé)

El primer diumenge, com és ja tradicional de cada any, es va fer el canvi de majorales. Van sortir Balbina Rovira, Laura Pedrós i Josefina Piqué. Des d'aquí els agraïm el seu servei voluntari que presten a l'església durant l'any. Les noves majorales són Teresa Amorós, Rosa Massana i M^a.Teresa Esteve.

A la tarda i hagué el bateig d'una nena, Astrid Badia. Felicitem els seus pares pel naixement del seu primer fill.

El 25 es casaren al Santuari del Sant Crist de Balaguer, Rosa M^a.Puig i Josep M^a.Prat, de Lleida. Desitgem moltes felicitats a la nova parella.

El 26 es celebrà la festa de la Primera Comunió, que reberen deu nens i nenes: Susana Balasch, Mireia Ribalta, Xavier Areny, Ramón Baró, David Balagué, Albert Bondia, Antoni i Josep Bernaus, Juli-Ernest Borda, Jordi Gassull, Jordi Torres i Ramon Piqué.

En començar cada un portava un ram de flors que deixaren damunt de l'altar. Després també feren l'ofrena de diversos fruits de l'època. Fou una festa molt emotiva, i en què hi participà tot el poble.

El dilluns, dia 27, Pasqua de Pentecostés, es va fer una trobada de fills de Mongai que resideixen a Barcelona. Al matí s'organitzà un partit de futbol entre els de Montgai i els de Barcelona: guanyaren els locals amb un gran avantatge, quatre a zero. Després feren tots junts un dinar, i disfrutaren del dia de festa i del bon temps que va fer.

BUTSÈNIT

(Informa, Elena Planes)

Finalment, ens ha arribat aquesta pluja tan esperada per tots, i no solament ha anat bé a l'ordi i al blat, sinó que també al panís (tan si estava encara encrostat, com ja desencrostat).

S'apropa l'estiu, fet pel qual comencem a resaturar el polisportiu. Entre les coses que es fan podem destacar: repintar les baranes (de la pista de tennis, els gronxadors, del camp de futbol, etc.); netejar la piscina, arranjar tots els desperfectes que possiblement devia fer el rigorós fred d'aquest hivern, etc. És a dir, s'està fent una neteja general.

Per tal d'evitar alguna caiguda, s'han col·locat baranes a la muralla situada a la Plaça de l'Església, que ens proporciona una bona vista a tot el poble. Resultava perillosa, i més quan es van pavimentar els carrers, ja que llavors quedà molt més baixa. A la fi, hem aconseguit evitar aquest perill.

Cal destacar també dos canvis: en primer lloc, els de cal Federal, que s'encarregaven del manteniment del poli, i que s'encarreguen del Bar Fusté, han deixat el càrrec als del Bar «Los cazadores». Donem les gràcies als de Cal Federal, i esperem que aquests darrers ho facin tan bé. En segon lloc el canvi de majorales, que com cada any es fa al segon diumenge de maig. Acomiadem l'Elena Baró i la Iolanda Vinyes, i donem la benvinguda a la Marina Riasol i a la Rosa M^a.Amigó.

Aquest darrer diumenge de maig, els de la coral vàrem anar a cantar a Pradell per tal de solemnitzar la missa, ja que era el Roser.

PUIGVERT D'AGRAMUNT

(Informa, Joan Avellana i Mora)

OBRES.- A cal Vetes, s'ha fet el balcó nou, així, en ésser més gran, hi ha més lloc per a les flors i per tot.

També a cal Coix, estan arreglant la casa. Es fan un pis.

COMPRA.- Aquest mes, s'ha comprat una furgoneta CITROEN; que encara que és usada, està en bon estat i l'ha comprada la família Cubero. També hem de felicitar a Jaume Cubero, que ja té carnet de conduir. Esperem que l'hi vaigi bé.

CANVI D'AGUTZIL.- S'ha fet el canvi d'agutzil. Així, se'n va Miquel Vila, de cal Tadeu, que l'hem de felicitar, ja que durant aquests anys, ho ha fet molt bé. Per l'altra part, entra Ramon Piqué de cal Secretari, que durant aquests dies, també ho fa força bé.

NAIXEMENT.- Hem de donar la més sincera enhorabona, a la família Guixé, els quals han tingut una nena, filla de Josep Guixé i Elena Torres.

AMONESTACIONS.- Aquest mes, s'han fet les amonestacions entre Ramon Piqué Galitó i Cristina Serra Grau, que es casaran el dia 9 de juny.

MONTFALCÓ D'AGRAMUNT (Informa, Tere Rovira)

OBRES.- Fa dos anys vam pavimentar una part del poble (la plaça i l'entrada principal). Ara, continuant amb la millora del poble, estem pavimentant tota la part de dalt del mateix, des de la plaça de l'església, passant pel raval i sota l'arc, fins al corriol. Tot just acabem de començar. Esperem que quedi tant bé com l'altra vegada.

EL TEMPS.- No s'acaba de decidir a fer una cosa o una altra, ja que tan aviat hem d'anar amb jersei, com tenim molta calor, almeys ens ha afortunat amb unes quantes ruixades que han anat, pels sembrats, força bé.

SEMBRAT.- Aquest any sembla que va força bé, com diuen els pagesos, per aquí. Hi ha uns sembrats que «enamoren».

CASTELLNOU D'OSSÓ (Informa, Rosa Sendrós)

— El senyor Agustí Jové ha comprat, a principis del mes de maig, una furgoneta de marca Renault.

— El senyor Ramon Talavera ha acabat un cobert per emmagatzemar cereals, aquest cobert el va començar el mes passat. També hi ha connectat una ampla canonada de l'aigua del poble.

— El dia dos de juny el nen Ramon Jové farà la primera comunió, a la vila d'Agramunt.

— El dia 26 de maig el senyor Oriol Colomer va fer la inauguració de la seva casa, la qual ha sofert una gran transformació tot fent-hi una restauració, davant la casa hi ha posat un pal on hi té hisada una bandera, amb el seu escut.

SISTERÓ i PELAGALLS (Informa, Pilar Bosch)

— Una vegada més hem celebrat l'Aplec que ens uneix entorn la Nostra Patrona Verge de Bell-Vilar, i iniciarem els actes començant per la missa a l'ermita, comptant novament amb els cantors Grup de Joves de Bellver i després la mainada, i com no, el jovent i gent gran, varem disfrutar amb les cucanyes. Després de menjar-nos la clàssica Mona, cap al ball en què s'omplí tota la sala i foren innumbrables els comarcans que ens acompanyaren tot gaudint del bon conjunt que teníem.

— Projectes d'Obres: En les últimes reunions desenvolupades als nostres pobles, es va acordar de continuar amb el projecte de l'enlluminat públic, cosa que és molt necessària, i també amb l'arranjament de la carretera que dona accés a Sisteró i Pelagalls.

— Sopar: El dia 11, unes 50 persones dels pobles de Sisteró i Pelagalls ens reunírem per fer una bona carnada; entre la sangria i la gresca, ens ho vam passar molt bé. La cordera va ésser oferta pel ramador d'Igualada senyor Antoni Vives, amb motiu de la festa major.

LES PALLARGUES (Informa, Montse Andreu)

NAIXEMENT.- El dia 27 d'abril (Santa Montserrat) va néixer la nena Montserrat Solà, filla d'en Francesc i la Carme. Els seus pares han aprofitat aquesta diada a l'hora de triar el nom de la nena.

ROBATORI.- El divendres, dia 10 de maig, de nit, van entrar a una casa del poble. La casa pertany a una família de Barcelona que venen sovint els caps de setmana. Els lladres van forçar la porta. Els propietaris van trobar la casa tota remenada però sembla que només es van emportar un televisor portàtil, perfums, detergents, llaunes de conserva i altres aliments. El mateix dia també van entrar a la masia de cal Termet, una masia en què no hi viu ningú i queda apartada del poble.

COMUNIONS.- El dia 19 de maig van fer la comunió quatre infants del poble: la Rosa Mari i el Joan Gabernet, l'Antoni Pera i la Maria Josep Sala.

ACORDS.- Fa vint-i-quatre anys (el 1961) es va fundar el Cafè, una part del poble hi va prendre part. Des de feia temps s'intentava arribar a un acord i fer el Cafè de tot el poble. Calia acabar d'una vegada amb la separació «els que són del Cafè i els que no ho són». A més, al poble, quan es tractava de fer una festa no hi havia cap tipus de separació i per tant era absurd continuar amb aquesta situació.

Per fi han arribat els acords: després d'unes llargues reunions el Cafè «serà de tots». Totes les famílies tindran els mateixos drets i inclús s'ha planejat de fer un altre local a la vora, per a espectacles, festes, reunions, ball, etc., ja que tothom veia la necessitat d'un local d'aquest tipus però no n'havien parlat mai seriosament, el jovent des de feia molt temps ho demanava. El fet més important és que, després de vint-i-quatre anys, el poble ha sabut arribar a un acord sense discrepàncies.

HOSTAFRANCS **(Informa, Roser Porta)**

Festa de IV Aniversari de la Biblioteca.- El passat diumenge dia 5 de maig, tingué lloc una festa gran i històrica, pas definitiu en l'agermanament entre els habitants del nostre poble i els veïns de la barriada barcelonina de Hostafrancs, originada per iniciativa d'en Joan Corrades al segle XIX. Aquest pagès recader que feia trajecte d'Hostafrancs a Barcelona, fundà a les afores d'aquella ciutat un hostel amb el nom del seu poble segarrenc, entorn del qual es fomà un nucli creixent que adoptà el nom de l'hostal i que avui és una populosa barriada.

Fins ara, els contactes amb els germans barcelonins havien estat lleus i poc intensos. Aquest any, amb motiu de la celebració del IV Aniversari de la Biblioteca, el Patronat de la mateixa decidí de convidar-los a conèixer el poble i rodalies. La invitació fou entusiastament acceptada pels dirigents del Centre Cívic de l'Hostafrancs barceloní i pel seu Tinent d'Alcalde, Josep Espinàs. Així, el dia 5 de maig el nostre poble s'omplia amb la presència de més de 100 barcelonins i d'altres que acudiren a gaudir d'una jornada festiva i popular, a la qual el bon temps va contribuir esplèndidament, malgrat les pluges dels dies precedents i posteriors.

Després d'una emotiva rebuda als nostres convidats, i mentre els dos autocars que ocupaven recorrien els pobles de l'entorn, al nostre es desenvolupaven les tradicionals activitats i competicions amb què la Biblioteca celebra cada any el seu aniversari: un Campionat de Bitlles, esport en què tant dones com homes demostren forta afecció; un Concurs Infantil de Modelatge; un Concurs Culinari de Rebosteria i Postres; ballades de sardanes; música i xerino-la... Trancorregué així el matí animat i calorós, cap a la fi del qual tornàvem a tenir entre nosaltres als barcelonins, que s'apuntaren també de bon grat a la tirada de Bitlles.

Al migdia, després del lliurament de premis, més de dues-centes persones ens arreplegàvem al voltant de les taules, a la sala de Ball, per a gaudir d'un dinar de Germanor esplèndid, la realització del qual fou possible mercès a dos amics arrocers de St. Guim de Freixenet, que durant tot el matí estigueren enfeïnats en la preparació de tres monumentals paelles que feren les delícies dels assistents.

Finalitzat el dinar, i consolidat ja completament el sentiment de germanor entre barcelonins i gent del poble, ens adreçaren la paraula el Tinent d'Alcalde del barri barceloní, el Batlle d'Hostafrancs i el President del Patronat de la Biblioteca, posant de manifest l'entrançable significat d'aquella trobada i la necessitat de continuar les relacions en el futur. Els visitants ens obsequiaren amb una ceràmica commemorativa i una colosal ampolla de xampany, i nosaltres a ells, amb un quadre del nostre Hostafrancs.

Cap a mitja tarda arriba la inevitable «Hora dels adéus», adéus que foren cantats per una gran rontllana de gent entusiasmada i eufòrica. Fou un «adéu per un instant» que va cloure una magnífica festa. De camí cap a la ciutat, els barcelonins visitaren encara la capital de La Segarra, Cervera, convidats pel seu batlle, Sr. Salat.

Confiem en retornar a l'Hostafrancs de Barcelona, la seva visita, en un futur proper i en gaudir sovint de dies com aquell.

DEFUNCIO.- El dia 19 d'abril fou enterrat a Hostafrancs Mossèn Josep Mª Porta i Parramon, Secretari del Bisbe de la Seu d'Urgell, a l'edat de 69 anys. Tothom lamentà profundament la seva pèrdua.

GRUPO CONSIST S.A.

SACS DE PAPER - BOSSES DE PLÀSTIC - TRANSPORTS

CTRA. TÀRREGA, 9/n. ✉ CORREUS n.º 25

☎ (973) 39 02 00 (4 LÍNIES) ☎ CONSIST

AGRAMUNT (LLEIDA) ESPANYA

Ferreteria

MOLINET

Ronda dels Comtes d'Urgell AGRAMUNT

Relotgeria i Armeria

Josep Pla

Ofereix als seus clients i amics
el seu nou establiment
traslladat a la

Plaça de l'Om, 1 Tel. 39 03 06

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

**Cooperativa
Agropecuària
de Guissona**

Tel. 550000 (14 línies)
GUISSONA

Pinsos Compostos

**Escorxador general
Frigorífic**

**Medicaments i
Assistència Tècnica**

**Material per a la
Ramaderia**

Secció Agrària

Gent, fets, coses...

Pel juny, la recol.lectora a punt

Encara que el refrany popular digui: «pel juny, la falç al puny», com volent dir que la gent del camp ha d'estar preparada i a punt d'encetar la sega, en l'actualitat, tot i conservant la seva validesa íntegra aquest refrany, no és la falç la que s'empunya, sinó el volant de la recol.lectora. Aquesta primitiva i senzilla eina de segar, (la falç), ha caigut completament en desús. Tant és així, que molta gent jove inclús la desconeix. Per tant, la seva desaparició cada dia és més propera. Això vol dir que d'ací a pocs anys ja haurà fet a totes, i només en podrem veure algun exemplar ocupant una plaça en museus o bé, amb una mica de sort, en el racó dels trastes vells d'alguna casa de pagès.

Antigament, la falç era l'únic mitjà amb el qual es comptava per a dur a terme la sega de tots els cereals i farratges. No existia altra alternativa. La falç, i més tard el volant, (una mena de falç grossa sense dents) eren emprats per colles o grups de segadors, els quals, amb els seus cants i bon humor, amb un grapat d'hores diàries de treball i no donant-se mai per vençuts, havien encetat la temporada en comarques càlides de la plana, per acabar en regions d'alta muntanya, després d'una campanya de vegades superior als dos mesos i, sense que, normalment, acusessin l'esforç immens que havien hagut de realitzar en una campanya d'aquestes característiques. No cal dir que la composició física d'aquesta gent havia de ser d'una qualitat immillorable.

Arriba un moment en què, aquestes eines —falç i volant— són substituïdes per una altra de més eficaç. És la dalla. Amb aquest avenç, la tècnica de la sega suposa una evolució força important. Des d'aleshores els que es dediquen a seguir les segues, normalment, s'agrupen formant parelles compostes pel dallaire i el corresponent lligador. Una parella que, per damunt de tot, s'imposa per norma que el seu treball sigui el més petit possible i que, peti qui peti, el del garrot ha d'aconseguir lligar tot el que talli el dallaire i, per contra, aquest ha de tenir prou enfeinat el lligador si no es vol veure amenaçat de ser embolicat a l'interior d'una garba.

A partir de la dalla és quan ja apareixen els mitjans mecanitzats. El primer és la màquina segadora i gavelladora, tirada per un o dos animals de treball, segons el model. A continuació un nou acoblament fa que de la màquina en surtin els cereals lligats en petites garbes. En arribar a aquest punt, la pagesia, a més a més de satisfeta, sembla que se sent com qui ha assolit el cim dels seus propòsits, com qui ha obtingut el màxim a què podia aspirar. Però la realitat no havia de ser pas així. Els perfeccionaments i els nous invents es van succeïnt sense interrupció; i, tot d'una apareix la màquina batidora; l'altra gran revolució per la gent del camp. Encara que a aquesta li restarien pocs anys de vida, posat que aviat li barrà el pas el darrer crit de la tecnologia campestre: la recol.lectora; el monstre que va desplaçant els humans encara no se sap ben bé si cap al precipici o cap al paradís.

A. PONSA

Demografia

(Mes de maig de 1985)

NAIXEMENTS

Cristina Solé i Felip	dia 4
Núria Romeu i Penella	dia 3
Josep Hernández i Màrquez	dia 19
Gerard Inglès i Camats	dia 25

MATRIMONIS

Ricard Batalla i Vicens i	
M. ^a Teresa Boncompte i Penella	dia 4
Antoni Ruiz i Ortiz i	
Josep Vilanou i Galitó	dia 18
Jordi Cercós i Sorribes i	
Núria Cuñat i Huguet	dia 19

DEFUNCIONS

Josep Ribalta i Mateu	dia 9	65 anys
Josep Ramos i Torres	dia 29	67 anys

Temps

PLUJA CAIGUDA DURANT EL MES DE MAIG

Dia 5	16,71/m ²
Dia 10	2 1/m ²
Dia 15	1,61/m ²
Dia 16	10 1/m ²
Dia 17	2 1/m ²
Dia 23	7 1/m ²
Dia 26	2 1/m ²
TOTAL	41,31/m²

TEMPERATURES EXTREMES DEL MES DE MAIG

Màxima del mes	32° dia 31
Mínima del mes	3° dia 12
Oscil.lació extrema mensual	29
Mitja de les màximes	32,225
Mitja de les mínimes	8,903
Mitja de les mitjanes	15,546
Mitja mensual a les 8 h.	13,225

L'Observador: Deudat Pont

Electricitat

Jaume Omedes

Instal·lacions i Reparacions
de tota mena

Tel. 39 04 22

Plaça del Pou, 22, 6è. B

AGRAMUNT

FUNERÀRIA

Serveis de Companyies d'Assegurances

R. LLORENS

Traslats a províncies

Carrer dels Estudis Nous, 15

Telèfon: 390 420

AGRAMUNT (l'Urgell - Lleida)

JOIERIA - RELLOTGERIA

Articles de Caça i Esport

Esteve Plagunes

ELECTRODOMESTICS

Representant de les Màquines de Cosir

ALFA i REFREI

Carrer Sió, 21

AGRAMUNT

Tel. 39 02 61

TALLER

Jordi Padullés

FUSTERIA · METAL·LICA

Instal·lacions per a Granges

Reparació de tota classe de Maquinària
Agrícola i Industrial

Ronda dels Comtes d'Urgell

AGRAMUNT

FUNERARIA

J. TORNÉ

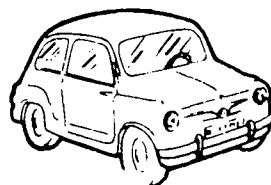
Exclusiva de tots els serveis de OCASO, S. A.

Avda. Catalunya

AGRAMUNT

Tel. 39 08 62

(Edifici La Torre II)

Planxisteria

Carrer del Firal

Tel. 39 06 69

AGRAMUNT

SANS

TALLERS

Joan Jové i Solé

Especialitzats amb Soldadura, Sensfins.
Treballs de Torn, Serralleria en general

Portes basculants i tota classe de treballs en
Fusteria d'Alumini

Tel. 390601

Pressupostos sense compromís

Carrer del Clos, s/n.

AGRAMUNT

INDUSTRIAS PADULLES SORRIBES S.A.

SITGES per emmagatzemar pinsos, farines, ciments
i cereals VIS-SENSFINS transportadors i
elevadors de diferents mides i potències

Polígon, s/n.

Tels. 39 06 06 - 39 06 25

AGRAMUNT

amenitats

REFRANYS DE TOTA MENA

Qui m'ha lloat més que no calia, o m'ha enganyat o enganyar-me volia.

Prest és dit el que és ben dit.

Quan la senyora es prepara, el rellotge es para.

Qui la fa, la paga.

Els homes es troben, que les muntanyes no.

El que viu d'esperances, mor dejú.

EVITEM ELS BARBARISMES

Arranque: arrencada, embranzida // rampell, rauxa.

arrastrar: arrosegar, rossegar

arrebato: arravatament, rampell

arreglo: adob // arranjament // arreglament

arrepentir-se: penedir-se

arriesgar: arriscar

asiento: seient // assentament

asunto: assumpte, afer, tema, matèria, qüestió

aterrizar: aterrar

atinar: encertar, caure-hi, acudir-se

atraco: atracament

atragantar-se: ennuegar-se // entravessar-se

atrasar: endarrerir / retardar

atravesar: travessar

atun: tonyina

PAS AL REI

Començant per la síl.laba on assenyala la fletxa i fent el moviment del REI als escacs, hi trobareu un refrany popular de les nostres comarques.

Solució: per P.R.

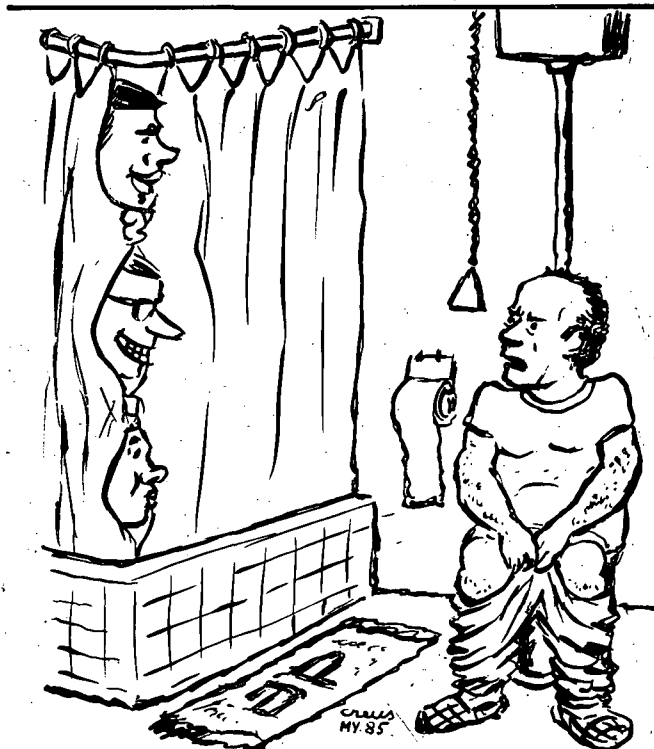
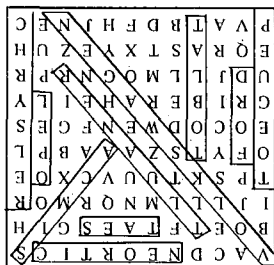
La primera, la granera; la segona, la senyora.

me	ra,	ne	gra.
pri	↓ La	la	ra;
nyo	la	la	se
se	ra.	na,	go

SOPA DE LLETRES

En aquest embolic de lletres hi trobareu el nom de deu marques de cotxes que hi ha.

Solució: per P.R.

...ENCARA DIREU QUE NO FEU ESPIONATGE?

FUTBOL

1ª REGIONAL, GRUP Vè.

El CF Agramunt aconseguí en el transcurs del mes de maig i primers de juny, els següents resultats:

- 5 maig AGRAMUNT 6 - JUNEDA 2
- 12 maig LLEIDA 3 - AGRAMUNT 1
- 19 maig AGRAMUNT 0 - CERVERA 0
- 23 maig AGRAMUNT 0 - BORDETA 1 (45' pendents jugats a Tàrrega)
- 26 maig PONTS 0 - AGRAMUNT 3
- 2 juny AGRAMUNT 2 - BALAGUER 3

És necessari parlar de l'últim encontre celebrat el diumenge 2 de juny a casa nostra, que posà cloenda a aquest campionat de 1ª Regional, grup Vè. CF AGRAMUNT 2 - CF BALAGUER 3.

Amb aquest resultat el CF Balaguer es proclamà campió del grup, i automàticament puja a la categoria de PREFERENT.

El camp d'esports municipal registrà una gran entrada d'aficionats, amb uns tres-cents seguidors del Balaguer que amb l'aldarull dels seus estris (timbals, trompetes i banderes) van donar una nota de festa al partit.

Sota les ordres de l'àrbitre barceloní, Sr. Benegas, que per cert, va tenir una bona actuació, els entrenadors presentaren les següents alineacions:

CF AGRAMUNT: Lloreta, Guixé, Llobet, Xandre, Gil, Tolosa, Guitart, Pla, Martí, Llorente i Morenate.

El minut 22, Secanell substitueix a Gil.

El minut 70, Alfons substitueix a Xandre.

CF BALAGUER: Vergués, López I, Martínez, Carnicer, Jordi, Ruíz, Josep Lluís, López II, Rodri, Gonzalbo i Sanyu.

Vidal i Pla sortiren a jugar a la segona part.

GOLS:

- Minut 20 (0-1) Josep Lluís
- Minut 25 (0-2) Jordi
- Minut 30 (0-3) Rodri
- Minut 35 (1-3) Guitart
- Minut 75 (2-3) Morenate

En el transcurs de la primera part, el CF Balaguer imposà el seu futbol d'atac i en el minut 30 tenia el partit decidit amb un eloqüent (0-3) al seu favor. Els jugadors del CF Balaguer estaven assabentats que la victòria anava acompanyada de l'ascens de categoria i van jugar a guanyar.

El CF Agramunt mitjançant els dos canvis fets, recomposà l'equip i la forma de jugar, durant l'últim quart d'hora de la primera part i tota la segona part, deixant un marcador final ben just: (2-3).

Després de jugats els 34 partits que formen el campionat, la classificació és la següent:

1er.	BALAGUER	55 punts
2on.	LLEIDA	52 »
3er.	AGRAMUNT	40 »
4rt.	JUNEDA	39 »
5é.	ANDORRA	38 »
6è.	CERVERA	36 »
7è.	ALMACELLES	34 »
8è.	ARTESA	34 »
9è.	OLIANA	33 »
10è.	SOSES	32 »
11è.	SOLSONA	32 »
12è.	BORDETA	32 »
13è.	TERMENS	30 »
14è.	GARDENY	29 »
15è.	VILANOVENÇ	26 »
16è.	BELLCAIRENC	25 »
17è.	ALMENAR	23 »
18è.	PONTS	20 »

Puja a PREFERENT el CF BALAGUER, i baixen a 2ª REGIONAL el CF PONTS i el CF ALMENAR

Després de jugades totes les jornades la taula de golejadors del CF AGRAMUNT queda així:

Llorente	16 gols	Morenate	5 gols
Escolà	11 gols	Martí	3 gols
Soldevila	6 gols	Pla	2 gols
Guitart	6 gols	Figuera	2 gols
Xandre	5 gols	Llobet	2 gols
	Guixé	1 gol	

Amb aquest tercer lloc, el CF AGRAMUNT ha tancat aquest campionat de 1ª Regional, Grup Vè. Desitgem que la propera temporada sigui tant o més bona com la que acabem de cloure.

FUTBITO

RESULTATS 2ª JORNADA

MAGNES BOIS	EDEN KIPPS	7- 2
PUB LENNON	ROS ROCA	3- 3
MAPFRE S.T.P.	BARRUFETS	7- 6
BLANC I NEGRE	C.S.K. MONTCLAR	1-13
J. MARTORELL S.A.	KIPPS	10- 2
XAUXA FRANT. SIÓ	PUIGVERD	10- 3
AUTORCARS TORRES	GARATGE VIDAL	7- 5
DESTALERS TEAM	DIPLO 10	4- 2

GOLEJADORS

9 gols	XAVIER FARRÀS	(J. Martorell)
9 gols	XAVIER CLUET	(Montclar)
7 gols	JAUME TORRES	(Pub Lennon)
6 gols	ANDRES RAMOS	(Xauxa Sió)
6 gols	MAXI SÀEZ	(Xauxa Sió)
5 gols	SANTI MARTÍ	(Pub Lennon)
5 gols	ANTONI DONAIRE	(G. Vidal)

CLASIFICACIO

1er.	J. MARTORELL S.A.	4
2on.	XAUXA FRANTFURT SIO	4 "
3er.	C.S.K. MONTCLAR	3 "
4rt.	PUB LENNON	3 "
5é.	AUTOCARS TORRES	3 "
6è.	MAPFRE S.T.P.	3 "
7è.	ROS ROCA	3 "
8è.	MAGNES BOIS	2 "
9è.	DESTRALERS TEAM	2 "
10è.	EDEN KIPPS	2 "
11è.	KIPPS	2 "
12è.	DIPLO-10	1 "
13è.	GARADGE VIDAL	0 "
14è.	FONDA CRICH	0 "
15è.	BARRUFETS	0 "
16è.	PUIGVERD	0 "
17è.	BLANC I NEGRE	0 "

HANDBOL

Jugadores seleccionades: Dretes: Pilar Chavero, Rosa Mª Huguet i Anna Papell. Segudes: Mireia Barrios, Antonieta Gili i Beatriu Chavero.

CATEGORIA SENIOR

Classificació Fase Final Lliga Provincial

1er.	Episcopal S.V.	8 punts
2on.	C.H. Agramunt	7 punts
3er.	Sícoris Club	5 punts
4rt.	U.E. Borges Blanques	4 punts

LA LLIGA AMB XIFRES:

Partits jugats:	22
Partits guanyats:	14

Partits empatats:	3
Partits perduts:	5
Gols a favor:	367
Gols en contra:	301
Total de Punts:	31

GOLEJADORS: Paco 85, Tomàs 83, Enric 33, Fernández 30, Màrius 26, Roman 24, Ribalta 18, Carles 15, Torra 11, Vendrell, Pepe i Gabernet 9, Nico i Pere Vicens 6, Pedrós 2 i Viladrich 1.

COPA CATALANA:

(12-05-85) C.H. Agramunt 13 - C.H. Balsareny: 22

Últim partit oficial de la temporada; amb un equip de circumstàncies degut a les nombroses absències, no es va poder obtenir millor resultat davant de l'equip Barceloní que en tot moment demostrà la seva superioritat tècnica. AGRAMUNT-BAR SPORT: Jubete i Farré (porters), Enric 3, Ribera 1, Paco 3, Jordi, Nico, Tomàs 5, i Màrius 1.

Àrbitres: Balaguer i Sabater: Bé.

CATEGORIA CADET MASCULINA

(12-05-85) C.H. Agramunt: 20 - C.H. Bellpuig: 14

Últim partit del Torneig de l'Urgell, el qual va ésser saldat amb una victòria clara, però no amb un bon partit, ja que les absències de Roman i Viladrich, es notaren molt en defensa.

Golejadors: Lluís 4, Joan M^a 5, Palomino 3, Àngel 2, Sùria 3, Sala i Antoni 1.

CATEGORIA CADET FEMENINA:

Es pot considerar de bona l'actuació de les jugadores seleccionades per a la selecció Provincial pel Campionat de Catalunya: la Rosa Mª Huguet i la Pilar Chavero que aconseguiren 5 gols cadascuna, l'Anna Papell 2 i la Beatriu Chavero 1 gol, l'Antonieta Gili aturà en total 5 penals.

(26-05-85) C.H. Agramunt: 8 - C.H. Alcarràs: 4

Bon partit de les nostres jugadores que amb un joc ràpid i de contenció en defensa, varen fer anar de cap el bon equip de l'Alcarràs, amb algunes jugadores juvenils en les seves files i amb més de 4 anys d'experiència.

La primera part va ésser molt igualada i finalitzà (3-2), però en la segona, la superior preparació física va fer decair el partit a favor de l'Agramunt.

PARTITS AMISTOSOS COMBINAT CADET/SENIOR

(19-05-85) C.H. Linyola: 24 - C.H. Agramunt: 16
(26-05-85) C.H. Agramunt: 25 - C.H. Alcarràs: 29

Aquests partits es disputen amb un equip combinat de jugadors cadets i seniors, i serveixen per afiançar els joves jugadors, que la propera temporada disputaran la Lliga Provincial juvenil i que alguns passaran a jugar amb l'equip Senior.

Jordi Martí

L'Ajuntament informa

ACORDS DEL PLE MUNICIPAL

En el ple extraordinari celebrat el dia 10 de maig, i d'acord amb el que assenyalava l'ordre del dia, es prengueren els següents acords:

- Subscriure el contracte de manteniment de l'ascensor de l'Ajuntament amb la casa constructora, per la quantitat de 6.317,- ptes. mensuals, revisables.
- Tramitar la sol.licitud de subvenció per la construcció de l'estació potabilitzadora d'aigües, 2.ª fase.
- Sol.licitar subvenció pel manteniment dels Serveis Socials, any 1985.
- Procedir a la contractació directa de personal necessari per a fer front a l'augment de feina que es dona cada any a l'estiu per l'arranjament, cura, reg i neteja de les zones ajardinades que tan malmeses han quedat com a conseqüència de les fortes gelades sofertes l'hivern passat.
- Aprovació definitiva del projecte de l'Estació Potabilitzadora d'aigües.
- Concurs bar Piscines municipals. Fou adjudicada la seva explotació al Sr. Manuel Hernández, únic sol.licitant presentat, per la quantitat de 105.000,- pessetes per tota la temporada.
- Monument al torronaire. Fou aprovada per unanimitat de tots els assistents la seva construcció. S'obrí un debat sobre el seu emplaçament proposant, el Sr. Batlle, la seva col.locació en la Plaça 11 de Setembre adduint que considerava aquell indret com a més idoni que atreuria la curiositat dels transeünts i els forçaria a visitar la part interior de la nostra vila en bona part desconeguda. Recolzà els seus raonaments en el fet que el nucli històric-artístic d'Agramunt el conformen precisament la Plaça de l'Església amb la seva magnífica portalada, l'edifici del mateix Ajuntament, la proximitat del Museu Municipal i el projecte de convertir en Casa de Cultura l'edifici de la Plaça del mercat, amb tot el que s'aconseguirà tot un nucli d'atracció turística. El projecte d'emplaçament fou aprovat per tots els assistents però amb els vots en contra dels regidors Jaume RAMON i CABALLOL (PSC-PSOE) i Josep M.ª INGLÉS i MORTES (AP-PDP) raonant que no el consideraven el més adequat, s'abstingueren però, de proposar un altre lloc alternatiu.

PLA D'OBRES I SERVEIS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.— Segons publica el D.O. de la Generalitat del passat dia 22 de maig, ha estat admesa en el P.O.S. per a l'any 1985 la sol.licitud cursada per l'Ajuntament. L'obra a realitzar és la «Reconstrucció de danys produïts per les gelades, 1.ª fase, amb un pressupost total de Ptes. 10.248.000,- corren a càrrec de la Generalitat, com a subvenció, el 80% de les despeses (Ptes. 8.199.000,-).

Vè. PLA D'OCUPACIÓ.— En virtut de la petició cursada a la Generalitat de Catalunya per entrar en el seu cinquè Pla d'Ocupació, Agramunt hi ha estat inclòs (prèvia la presentació de projectes adients) amb la concessió d'una subvenció de 715.000,- pessetes per a la contractació dels obrers necessaris que es trobin en la situació d'atur forçós.

LLICÈNCIES D'OBRES

- Joan Recasens i Fabra, per a la connexió d'aigua potable per als pisos, 1er. planta 2.ª, planta 2.ª, 1.ª, i àtic. C. del Firal.
- Conxita Espinal i Villata, per a la connexió d'aigua en la vivenda. Ronda dels Comtes d'Urgell.
- Joan-Manuel Puebla i Navàs, per a la connexió d'un dret d'aigua a la xarxa general per al seu pis, C. del Firal.
- Maria Espinal i Villata, per a la connexió d'un dret d'aigua per al seu pis. Ronda dels Comtes d'Urgell.
- Francesc Castro i Vega, per a l'addició d'una vivenda unifamiliar entre mitgeres. C. de Pompeu Fabra.
- Teresa Areny i Escabrós, per construir un edifici de nova planta. C. dels Asgous.
- Ramon Ribes i Valls, per enrajolar el bany i la cuina de la casa. C. del Castell, 40.
- Ricard Boixadós i Terré, per reparar els balcons de la casa. C. Ntra. Sra. dels Socors.
- Maria Barril i Marquilles, posar plaques d'escaiola i enrajolar paret interior de la casa. Avgda. d'Agustí Ros.
- Josep Bernaus i Alsina, per enrajolar el terra i enguixar una habitació. C. Ntra. Sra. de la Mercè.
- Josep Batalla i Pujol, per canviar les escales, la porta d'entrada i la del magatzem de la casa. Avinguda d'Agustí Ros.
- Jaume Santacreu i Tarragona, per fer un lavabo i sanitari en la casa. C. de Vilavella.
- Jordi Reig i Cucurull, per col.locar dues reixes en les finestres de la casa. Costa dels Dipòsits.
- Josep-Maria Amát i Cucurull, arreglar envans i repassar l'enrajolat de les habitacions de la casa. Agregat de Montclar.
- Pere Balagueró i Arriasol, per fer una cambra amb sanitari i lavabo en la casa. Agregat de Montclar.
- Joan Piulats i Solé, per obrir una porta a l'interior dels baixos de la casa. C. de Vilavella.
- Jaume Marquilles i Arriasol, per arreglar part de la teulada de la casa. Ronda dels Comtes d'Urgell.
- Joan Vilarasau i Molina, per construir una terrassa i modificar la teulada de la casa. C. de la Germandat.
- Josep Batalla i Pujol, per fer un sòcol fins a sota el balcó i pintar la façana. Avgda. d'Agustí Ros.
- Felip Porta i Pedrós, per arrebossar la façana. Agregat de Montclar.

Guillem Espinosa i Mellado, per pintar la façana de la casa. C. Pere de Gomar.

Ferran Palau i Belló, en nom de MAPFRE, per col·locar un rètol. Avinguda de Marià Jolonch.

Carles Gené i Santacreu, per connexió d'un dret d'aigua a la xarxa general per al seu pis. C. del Firal.

Restitut Puebla i Navàs, per a la connexió d'un dret d'aigua a la xarxa general, per al seu pis. Avgda. de Catalunya.

Josep-Maria Padullés i Ariet, per a la connexió d'un dret d'aigua a la xarxa general, per al seu pis. C. de Pau Casals.

Ramon Serra i Bertran, per ampliar el terrat fins a la Ronda dels Comtes d'Urgell en la casa. Ronda dels Comtes d'Urgell.

Ignasi Oromí i Vallverdú, per construir un terrat al pati de la casa. Avgda. de Jaume Mestres.

Comunitat de Veïns «Pisos Ribera», per renovar la teulada i arrebossar part de l'exterior de la caixa d'escala de l'edifici. Trav. de Sant Joan.

Francesc Cuberes i Boixadera, per revestir una piscina amb plaques de gres. Urbanització Ntra. Sra. dels Socors.

Ramon Penella i Ramon, per pavimentar pati interior de la vivenda. C. del Castell.

Manuel Farràs i Marquilles, reformar la cuina i enrajolar el pis. Baixada del Mercadal.

Francesc Cuberes i Martí, per emmetxar i posar teules en la casa. C. de la Carbassa.

Ramon Areny i Romeu, per posar dues bigues de formigó al sotateulada de la casa. Avinguda d'Agustí Ros.

Jaume Huguet i Cuñat, arrebossar i posar vidriera en un local interior del garatge. Avgda. de Jaume Mestres.

Francesc Tobajas i Maqueda, arrebossar i pintar la façana de la botiga. C. del Sió.

NÍNIXOLS CEMENTIRI

Ramon Cases i Cucurull, per l'adquisició del nínxol n.º 100 de la Galeria de Sant Jordi. Cementiri Municipal.

Lurdes Martorell i Vallverdú, per l'adquisició dels nínxols n.º 101 i 102 de la Galeria de Sant Jordi. Cementiri Municipal.

OBERTURA ESTABLIMENTS

Josep-Maria Pijuan i Solé, per l'obertura al públic d'un establiment dedicat a fotografia. C. de la Sabateria de Dalt.

Josefina Galceran i Cahelles, per l'obertura al públic d'un establiment dedicat a la venda al detall, de roba. Avinguda d'Agustí Ros.

LLICÈNCIA DE GUAL

Josep Fitó i Vicens, per a la col·locació d'una placa de gual permanent d'entrada de vehicles en la porta del garatge. C. del Control.

FACTURES APROVADES

	Pessetes
A I.A.S.A. compra comptadors aigua	19.401
A I.A.S.A. compra comptadors aigua	30.681
A J. Jové, reparacions	16.826
A A. Zurita, reparacions	14.821
A Bonaigua, material servei aigües	5.275
A Molinet, material	47.859
A L. Bertran, conduir camió escombraries . .	18.000
A V. Ibarz, reparar roda camió escombraries	708
A A. Farras, serradures Escoles	3.733
A J. Recasens, material	18.778
A J. Recasens, material Escorxador	847
A Molinet, material Escorxador	7.425
A Telefònica, quota telf. febrer-març	45.860
A Telefònica, quota telf. febrer-març	31.188
A Sugrañes, material oficina	3.034
A C. Casanovas, confec. nòmines abril	9.100
A E.S.A. combustible v. escombraries	13.586
A E.S.A. combustible v. escombraries	6.897
A E.S.A. combustible vehicles serveis	3.056
A E.S.A. combustible vehicles serveis	435
A Transp. Celia, grava Camp Futbol	900
A Foment Mercat, quota mes abril	5.000
A Farmàcia Esteve, receptes Beneficència . . .	15.299
A J. Jové, reparar màquina claveg.	4.084
A G. Vicens, material C. Festes	10.700
A G. Vicens, material C. Cultura	8.500
A G. Vicens, material C. Cultura	24.290
A Imp. Marsà, cartells pel Museu	4.613
A J. Padullés, reparacions Polisportiu	27.613
A M. Pintó, material Cementiri	4.980
A I.A.S.A. reparar comptador servei aigua . .	2.535
A A. Viñals, alfals i palla cavall Escorxador .	4.125
A J.M. Recasens, material carrosses Reis . . .	4.000
A Foment Mercat, quota mes maig	5.000
A S. Social, assegurances mes març	189.715
A S. Social, aportació quota prod. personal contractat mes març	49.625
A J. Recasens, material Escorxador	3.367
A F.E.C.S.A. enllum. dependències mes març	7.539
A F.E.C.S.A. enllum. escoles març	4.629
A F.E.C.S.A., força elev. aigües març	211.288
A F.E.C.S.A. enllum. públic març	319.403
A F.E.C.S.A. força elev. aigües abril	254.240
A F.E.C.S.A. enllum. públic abril	313.397
A F.E.C.S.A. enllum. edificis municipals mes abril	62.970
A F.E.C.S.A. enllum. Mercat, Bàscula i Escorxador mes abril	31.268
A F.E.C.S.A. enllum. Piscines i Casal mes abril	23.893
A F.E.C.S.A., enllum. Escoles abril	43.220
A F.E.C.S.A., enllum. casa Mas-Vell mes abril	3.152

Quatre pollastres

L'altre dia va venir el manescal a caponarme uns quants pollastres. S'ha de ser previsor per quan arribi el dia de Nadal i es vulgui posar enmig de la taula un bon capó farcit amb pinyons, panses, prunes i pastanagues a més d'alguna salsitxa.

Sense voler fer el fatxenda, em permeto de dir-vos que tenia una colla de pollastres de molt bon veure, i d'entre tots la mestressa i jo vam triar els que feien més goig.

El veterinari va ser molt puntual. Abans d'entrar a la feina, però, vam parlar de moltes coses, sobretot d'Oswald Schmiedeberg i del seu mestre Buchheim que van ser els grans impulsors, a Alemanya, de la farmacologia moderna, que formà escola i que es propagà a més de vint països amb prop de dos-cents deixebles directes.

Schmiedeberg vivia a la ciutat d'Estrasburg que sempre ha estat l'exemple més trist de l'odi que s'han professat França i Alemanya. Estrasburg passà de ser francesa a ser alemanya després de la batalla de Sedan. L'any 1919 tornà a França amb el tractat de Versalles, però, Hitler la conquerí el 1940 i els aliats se'n van apoderar, i la van tornar a França, quatre anys més tard. Davant d'aquest procés, el manescal, molt encertadament, va opinar que la millor sort per a la ciutat d'Estrasburg seria la seva independència. ¿Per què l'esquiritria dels Estats, va afegir, s'ha de projectar damunt les ciutats o les petites nacions convertint-les en esclaves?

Després d'aquesta conversa tan agradable, el manescal em va visitar els gossets, no pas perquè estiguessin malalts, sinó per a veure com seguia el seu estat de salut. I els trobà molt bé, i tots dos ens en vam alegrar.

En arribar a la meva petita granja, el manescal va quedar admirat dels meus pollastres, i fins i tot manifestà una certa resistèn-

cia a la meva voluntat de castrar-los. Insinuà que era una llàstima i que potser seria bo de deixar-los com a sementals. Jo, molt amablement, li vaig manifestar que ja en quedarien prous de pollastres per a fer aquesta feina i que, en canvi, el dia de Nadal mereixia els capons més esplèndids. Tot plegat eren quatre exemplars i, per tant, no vindria d'aquí.

El veterinari va agafar un per un els pollastres triats, els va fer una incisió lateral i els extirpà l'aparell reproductor. Les bestioles gairebé ni se'n van assabentar ja que, a mesura que el manescal les deixava anar, es posaven a córrer com si res.

Un cop enllestida la feina, el manescal i jo vam fer la copeta, vull dir que vam beure com un didal de ratafia de nous que el meu pare havia apanyat abans de la primera guerra europea. I ens vam acomiadar molt cordialment.

Un cop em vaig quedar sol vaig pensar que seria convenient de donar una ullada a la granja per tal de veure que feien els nous caponats. I així ho vaig fer. Els quatre expollastres semblaven tranquils i picaven a la menjadora com si res. Em vaig estar una estona contemplant-los i, quan ja me n'anava, un d'ells es posà a volar, però no com ho acostumen a fer aquestes bèsties a ras de terra, sinó com si es tractés de l'au més voladora del món. I, tot d'una, el van imitar, els tres expollastres restants. La meva sorpresa, com podeu comprendre, va ser absoluta. Vaig estar a punt d'avisar el veterinari, però no hi vaig ser a temps. Aquells quatre caponats van remuntar l'aire amb tanta diligència que aviat els vaig perdre de vista.

Ja me'n tornava a casa tot capficat, quan em cridà l'atenció una cosa. M'hi vaig apropar i, al lloc on últimament havien estat els quatre expollastres, hi vaig trobar quatre ous d'or.